

Pielikums Informatīvajam ziņojumam “Par Latvijas dalību OECD laika periodā
no 2023. gada jūlija līdz 2024. gada jūlijam”

OECD komiteju un darba grupu aktualitātes un prioritātes

OECD komiteja, darba grupa	Pārskata perioda aktualitātes un prioritātes
Ārējo attiecību komiteja <i>(External Relations Committee (ERC))</i>	<p>Pārskata periodā turpinājās darbs organizācijas piecās reģionālajās programmās, kas aptver Eirāziju, Latīņameriku un Karību jūras reģiona valstis, Tuvos Austrumus un Ziemeļāfriku, Dienvidaustrumāziju un Dienvidaustrumeiropu. Komiteja izvērtēja un konsultēja šo OECD valstu programmu īstenošanu ar mērķi sadarbības valstīs ieviest tām aktuālās OECD standartos balstītās reformas. Papildus līdzšinējam Ēģiptes, Marokas un Taizemes valstu programmām šobrīd notiek aktīvs darbs pie Ukrainas valsts programmas ieviešanas. Ukrainas valsts programma tika uzsākta 2023. gadā, ar mērķi nodrošināt OECD atbalstu un ekspertīzi Ukrainas atjaunošanai un tās integrācijai Eiropas Savienībā un OECD. Programmas īstenošanu un sadarbību ar Ukrainas valdību koordinē OECD Ukrainas birojs Kijivā.</p> <p>Ārējo attiecību komiteja iesaistījās š.g. Ministru sanāksmes gatavošanā. Globālo attiecību jomā šogad sanāksmē tika akcentēta OECD sadarbības ar Dienvidaustrumu Āzijas reģionu nozīme, ko cita starpā apliecina arī Indonēzijas un Taizemes pievienošanās OECD procesu uzsākšana.</p> <p>Vienlaikus turpinās darbs pie stratēģijas sadarbībai ar Indijas-Klusā okeāna reģionu izstrādes, OECD partnerības ar Āfriku stiprināšanas, kā arī sinerģijas veicināšana starp OECD un citām starptautiskajām organizācijām efektīvākai globālo problēmu risināšanai un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai.</p>
Attīstības palīdzības komiteja <i>(Development Assistance Committee (DAC))</i>	<p>2024. gada 24. aprīlī Latvija uzsāka iestāšanās procesu Attīstības palīdzības komitejā (turpmāk – DAC). 2024. gada septembrī ĀM plāno nosūtīt OECD visaptverošu memorandu, kurā atspoguļota Latvijas attīstības sadarbības politikas sistēma, tās ieguldījums globālajā ilgtspējīgās attīstības jomā, kā arī izklāstīts Latvijas attīstības sadarbības politikas tiesiskais un stratēģiskais ietvars, attīstības sadarbības politikas sistēmas organizācija un pārvaldība, oficiālās attīstības palīdzības finansējums, kā arī uzraudzības un</p>

	<p>izvērtēšanas sistēma. Memorands ļaus atbildīgajai komitejai un DAC dalībvalstīm iepazīties ar Latvijas attīstības sadarbības politikas sistēmu. Sagaidāms, ka iestāšanās process noslēgsies 2025. gadā.</p> <p>Latvija regulāri seko diskusijām DAC sanāksmēs, atbalstot līdzīgi domājošās valstis jautājumos, kas saistīti ar OECD atbalstu Ukrainai, tai skaitā sniedzot plašāku informāciju OECD Attīstības palīdzības direktorātam (turpmāk – DCD) par Latvijas līdzšinējo atbalstu un pieredzi attīstības sadarbības projektos Ukrainā.</p> <p>OECD Ukrainas valsts programmas ietvaros DCD šobrīd strādā pie projekta, kas palīdzēs Ukrainai izstrādāt pārraudzības sistēmu starptautiskās palīdzības koordinētai pārvaldībai. 2024. gada OECD Ministru sanāksmes viens no lēmumiem bija līdz nākamā gada Ministru sanāksmei pilnveidot OECD Attīstības palīdzības stratēģiju, kas būs viens no aktuālākajiem jautājumiem DAC darba kārtībā.</p> <p>PMLP katru gadu sniedz informāciju par Latvijas sniegto attīstības palīdzību pēc OECD komitejas pieprasījuma. Pārvalde sniedz informāciju par iestāžu īstenotajiem divpusējiem un daudzpusējiem projektiem un aktivitātēm, kā arī par iestāžu izmaksām, Latvijā uzņemot un sniedzot atbalstu patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu, kā arī par iemaksām starptautiskajās organizācijās.</p>
<p>Digitālās ekonomikas politikas komiteja (Committee on Digital Economy Policy – CDEP)</p>	<p>2023. gada 4.-5. decembra Digitālās politikas komitejas sanāksmē tika izskatīti jautājumi par OECD Digitālās ekonomikas pārskatu, programmas “<i>Going Digital</i>” IV posmu, aktualitātes un dokumenti mākslīgā intelekta jomā, kā arī Digitālās politikas komitejas pilnvarojums un darba programmu.</p> <p>2024. gada 3.-5. aprīļa Digitālās politikas komitejas sanāksmē tika izskatīti jautājumi par OECD Digitālās ekonomikas pārskatu, digitālās vides aspekti attiecībā uz bērniem un vecākiem cilvēkiem, Globālo Tehnoloģiju forumu jeb <i>GFTech</i>, kā arī komitejas darba programmu.</p> <p>Tika nodrošināta dalība OECD Mākslīgā intelekta ekspertu (turpmāk – AIGO) sanāksmēs: 2024. gada 1. februārī, 29. februārī, 26. martā un 24. – 26. jūnijā. Atbalstījām OECD AIGO pievienošanu Globālās partnerības par mākslīgo intelektu (<i>Global Partnership on Artificial Intelligence</i> jeb <i>GPAI</i>) “zīmolam”, lai integrētu mākslīgā intelekta globālo partnerību, vienotu pārvaldību un politikas plānošanu. OECD Ministru Padomes 2024. gada 2.–3. maija sanāksmē apstiprināja pārskatītās OECD Padomes rekomendācijas par mākslīgo intelektu.</p>

	<p>VARAM eksperti piedalās OECD darba grupas “Data free flow with trust” darbā. Darba grupas ietvaros valstu eksperti risina aktuālos jautājumus saistībā ar savietojama datu regulējuma izveidi un datu koplietošanas procesa izaicinājumiem starptautiskā mērogā.</p>
<p>Digitālā ekonomika (<i>Task Force on the Digital Economy -TFDE</i>)</p>	<p>2023. gada oktobrī tika publicēts Daudzpusējās konvencijas (turpmāk – MLC) teksts un tā paskaidrojuma rakstu, kā arī Vienošanās par noteiktības piemērošanu 1. pīlāra “A” summai. Tomēr attiecībā uz MLC vēl notiek teksta galīgā saskaņošana, lai varētu tikt uzsākta MLC parakstīšana.</p> <p>Vislielākais starptautisko grupu skaits, kas būtu 1. pīlāra tvērumā atrodas Amerikas Savienotajās Valstīs (turpmāk – ASV) (31 grupa) un Ķīnā (13 grupas), no kopā 69 grupām. Dati no www.taxobservatory.eu. Tika panākta vienošanās, ka jurisdikcijās, kurās ir ieviests vienpusējs vai reģionāls digitālo pakalpojumu nodoklis (tādi ir Francijai, Lielbritānijai, Itālijai, Spānijai, Polijai un Indijai), tās atturas to piemērot līdz 2024.gada 31.decembrim.</p> <p>Turpina būt aktuāls arī jautājums par 1. pīlāra tvērumu un tā ietekmi uz aizsardzības industrijas uzņēmumiem (lai arī to skaits nav liels, tomēr tiek atzīts, ka šī joma ir specifiska, īpaši domājot par informācijas apmaiņu). Svarīgi, lai MLC pievienotos lielās ekonomikas un tikai pēc šo valstu pievienošanās Latvijas varētu apsvērt iespēju arī tai pievienoties.</p>
<p>Ekonomikas politikas komiteja (<i>Economic Policy Committee – EPC</i>)</p>	<p>Komiteja nodrošina uzraudzību, lai atklātu gan īstermiņa, gan ilgtermiņa ekonomiskās problēmas. EPC sastāvu veido augstas dalībvalstu amatpersonas. EPC sastāv no trīs galvenajām darba grupām. <i>STEP</i> koncentrējas uz ekonomikas īstermiņa perspektīvām, otrā (turpmāk – <i>WPI</i>) uz vidēja termiņa ekonomikas tendencēm. Šīs abas grupas palīdz EPC izvērtēt gan tūlītējus, gan tālākas nākotnes iespējamus riskus.</p> <p>WPI darba grupa ir atbildīga par makroekonomisko un strukturālo problēmu politikas analītiskajiem aspektiem. Lai izceltu politikas jautājumu un priekšlikumu analītiskos aspektus ar īpašu uzsvāri uz vidējo termiņu, tā regulāri ziņo Ekonomikas politikas komitejai par saviem secinājumiem attiecībā uz līdzekļiem, kas nepieciešami ekonomikas politikas galveno mērķu sasniegšanai, jo īpaši izaugsmei, augstai nodarbinātībai, labklājībai un cenu stabilitātei, vajadzības gadījumā izmantojot kvantitatīvus novērtējumus.</p>
<p>Ekonomikas attīstības un pārskatu analīzes komiteja (<i>Economic and</i></p>	<p>Ekonomikas ministrijas pārstāvji aktīvi piedalās OECD Ekonomikas attīstības un pārskatu analīzes komitejas (<i>Economic Development and Review Committee jeb EDRC</i>) sanāksmēs. Latvija ir noteikta par vērtētājvalsti Igaunijai un Izraēlai. Bez augstāk minētām valstīm Latvija regulāri vērtē arī citas valstis, kas ir globālie spēlētāji (ASV, Apvienotā Karaliste, Japāna, Ķīna), Latvijas galvenie ārējās tirdzniecības un</p>

<p><i>Development Review Committee – EDRC</i></p>	<p>investīciju partneri (Igaunija, Lietuva, Skandināvijas valstis, Polija, Vācija), kā arī citas ES dalībvalstis, kuru OECD Ekonomikas pārskatos ir analizētas Ekonomikas ministriju interesējošas tēmas (ārējā tirdzniecība, investīcijas, uzņēmējdarbības attīstība, cilvēkkapitāla attīstība u.tml.). Periodā no 2023. gada jūlija līdz 2024. gada jūlijam Latvija sagatavoja un prezentēja vērtējumu OECD EDRC komitejā par Horvātiju, Japānu, Dāniju, Igauniju, Norvēģiju, ASV un Apvienoto Karalisti. Līdz 2024. gada beigām Latvija plāno izvērtēt un prezentēt vērtējumu OECD EDRC komitejā par Lietuvu un Īriju.</p> <p>2024. gada OECD Ekonomikas pārskata par Latviju gatavošanas kontekstā 2024. gada 28. februārī notika OECD EDRC sanāksme, kurā tika apspriests OECD Ekonomikas pārskata projekts par Latviju. Šīs sanāksmes laikā Latvijai izdevās panākt Latvijas interesēm un specifikai atbilstošākas OECD rekomendācijas.</p>
<p>Finanšu tirgu komiteja (<i>Committee on Financial Markets (CMF)</i>)</p>	<p>Galvenie šobrīd izskatāmie jautājumi ir Finansiālās “kiberneturības” / drošības uzlabošana jeb “<i>Advancing the Financial Cyber Resillience</i>”. Sistemātiskajiem kiberriskam un tā starptautiskajai ietekmei turpinot pastiprināties un arī ņemot vērā to, kā finanšu ekosistēmas ir savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas, iekšzemes un globālo finanšu ekosistēmu noturība ir neaizsargātāka nekā jebkad agrāk. OECD mērķis ir savstarpēji izpētīt un izprast iespējas, kā uzlabot šo sistēmu aspektus, kā arī veicināt augsta līmeņa diskusiju par riskiem un izpētīt OECD piedāvātu konceptuāla modeļa izveidi, kas dos iespēju OECD dalībvalstīm, balstoties uz izstrādātajiem drošības uzlabošanas principiem mazināt riskus un risinātu strauji pieaugošos draudus kiber sistēmām. Veidojot kopīgu sadarbības dialogu rast atbilstošāku pieeju šim jautājumam, OECD dalībvalstis var izvirzīt uzdevumus ekonomiskās drošības nodrošināšanai arvien vairāk digitalizētā finanšu pakalpojumu vidē.</p>
<p>Finanšu un Digitalizācijas ekspertu darba grupa (<i>Experts Group on Finance and Digitalization</i>)</p>	<p>Pārskata periodā darba kārtībā izskatīti jautājumi saistībā ar mākslīgā intelekta (turpmāk – AI) ietekmi uz finanšu pakalpojumu biznesa aspektiem: patērētāju un mazo un vidējo uzņēmumu kreditēšanu, klientu uzvedības analīzi, finanšu uzvedības prognozēšanu un lēmumu pieņemšanu. AI skaitļošanas un kognitīvās iespējas, kas palīdz pārvaldīt finanšu un biznesa riskus, atklāt krāpšanu un uzraudzīt atbilstību. Izmantojot lielos datu klasterus “<i>big data</i>” un modeļus, lēmumu pieņemšana ar minimālu cilvēku iesaistīšanu. Spēcīga AI ietekme ļaus FinTech uzņēmumiem sniegt pakalpojumus patērētājiem, pēc iespējas personalizēt tos. Pamatojoties uz ienākumu/ izdevumu analīzi, AI sistēmas var radīt piemērotākus personalizētus pakalpojumus, kā arī sniegt ieguldījumu padomus. FinTech uzņēmumi Latvijā jau pielieto AI elementus</p>

	<p>kreditēšanā, reitingu sistēmās, kredītņēmēju kredīspējas noteikšanā, peļņas potenciāla noteikšanā klientu segmentos. Sadarbībās ar LB ir veikta aptauja par AI aspektiem Latvijas finanšu sistēmā (<i>Questionnaire on Artificial Intelligence in Finance</i>”.</p>
<p>Fiskālo lietu komiteja (<i>Committee on Fiscal Affairs – CFA</i>)</p>	<p>FM OECD Fiskālo lietu komitejai ir iesniegusi vairākus ikgadējos pašvērtējuma ziņojumus un anketas par ieviestajiem pasākumiem (<i>BEPS14. aktivitātes ietvaros</i>). Šo pašvērtējumu rezultāti ir atzīti kā atbilstoši OECD standartiem un nav saņemtas turpmākas rekomendācijas.</p> <p><u>IF par nodokļu bāzes eroziju un peļņas novirzīšanu novēršanu sanāksmes (<i>Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting jeb BEPS</i> ¹)²</u>: Nodrošināta dalība 2024. gada 28. – 30.maija OECD/G20 Iekļaujošā ietvara par bāzes eroziju un peļņas novirzīšanu (BEPS) 16.sanāksmē³. Sanāksmes laikā tika skatīti dažādi temati, tostarp BEPS obligāto standartu ieviešana un ietekme, iespējas vēl vairāk paplašināt šīs ietekmes tvērumu, izmantojot tehnisko palīdzību un kapacitātes palielināšanu, statuss un pieredze ar globālā minimālā nodokļa ieviešanu, plāniem piedalīties Nodokļu noteikumu parakstīšanas ceremonijā Parīzē 2024. gada 19. septembrī. Tika arī skatīts jautājums saistībā ar pirmo pīlāru, lai risinātu nodokļu problēmas, ko rada ekonomikas digitalizācija, ziņojot, ka BEPS iekļaujošā sistēma tuvojas noslēguma sarunām par pirmā pīlāra galīgo paketi (iekļauts Daudzpusējās konvencijas (MLC) teksts attiecībā uz A summu un ietvars summai B) ar mērķi savlaicīgi panākt galīgo vienošanos un atvērt MLC parakstīšanai.</p>
<p>Tiešo nodokļu darba grupas</p>	<p>Tiešo nodokļu jomā darbojas vairākas darba grupas – par agresīvo nodokļu plānošanas novēršanas jautājumiem (<i>Working party No.11 on Aggressive Tax Planning</i>), par nodokļu konvencijas un citiem ar to saistītajiem jautājumiem (<i>Working party No.1 on Tax Conventions and Related Questions</i>), Digitālā ekonomika (<i>Task Force on the Digital Economy -TFDE</i>), Daudznacionālo uzņēmumu aplikšana ar nodokļiem (<i>Working Party No.6 on the Taxation of Multinational Enterprises</i>) un Forums Ļaunprātīgas nodokļu prakses novēršanas jautājumos (<i>Forum on Harmful Tax Practices</i>).</p> <p>Pēc starptautiskās vienošanās panākšanas par starptautisko uzņēmumu nodokļu noteikumu pamata elementiem (1. un 2. pīlārs) turpinājās darbs pie abu Pīlāru tehnisko risinājumu dokumentiem.</p>

¹ “*Base erosion and profit shifting*” (BEPS) ir 2015. gadā OECD izstrādāts darbības plāns, kurā tiek aplūkoti jautājumi, kā novērst gadījumus, kad spēkā esošie starptautiskie nodokļu noteikumi pieļauj ar nodokli aplikamās peļņas novirzīšanu uz teritorijām, kurās nenotiek faktiskā uzņēmējdarbība. Minētais plāns ir iedalīts 15 darbībās. Uz doto brīdi ir panākts ievērojams progress identificēto jautājumu risinājumu izstrādē un ieviešanā.

² [Base erosion and profit shifting \(BEPS\) | OECD](#)

³ [ESAO ģenerālsēkretāra paziņojums par iekļaujošā satvara nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu \(BEPS\) 16. sesiju | ESAO \(oecd.org\)](#)

<p>Nodokļu konvencijas un saistītie jautājumi (<i>Working party No.1 on Tax Conventions and Related Questions</i>):</p>	<p>Darba grupas ietvaros notiek aktīvs darbs pie jautājuma par MLI - daudzpusējs instruments ar kura palīdzību var tikt veikti grozījumi esošajos noslēgtajos nodokļu līgumos, ieviešot STTR (“pakļauts nodokļu uzlikšanai”- <i>subject to tax rule</i>), kas ir būtisks jaunattīstības valstīm, ļaujot tām iekasēt ieturējuma nodokli 9% apmērā. Minētais instruments (turpmāk – MLI STTR) un to skaidrojošais materiāls tika pieņemts parakstīšanai 2023.gada 2.oktobrī, un tā parakstīšanas ceremonija notika 2024.gada 19.septembrī, kur piedalījās 57 OECD/G20 IF par nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanas novēršanu (<i>Inclusive Framework on BEPS</i>) dalībnieki, tai skaitā Latvija (skat. Informāciju par 9 jurisdikcijām, kas minētajā datuma parakstīja MLI STTR, un par tām, kas izteica apņemšanos to parakstīt⁴. Jāatzīmē, ka vairāk nekā 70 jaunattīstības valstis ir tiesīgas pieprasīt STTR iekļaušanu savos divpusējos līgumos. Latvija, ņemot vērā specifisko uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu, šobrīd neplāno pievienoties MLI STTR, tā vietā, izvēloties otru noteikto iespēju - pēc jaunattīstības valstu aicinājuma uzsākt sarunas par spēkā esošo nodokļu konvenciju grozīšanu divpusēju sarunu ceļā, ietverot tajās STTR noteikumu.</p>
<p>OECD 6. darba grupa</p>	<p>OECD FTA MAP foruma un OECD 6. darba grupa izstrādāja un pilnveidoja elementus, kurus paredz Pīlāra I B summas rokasgrāmata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modeļa kompetento iestāžu vienošanās līguma izstrāde par Pīlāra I B summas īstenošanu (angļu valodā <i>Model Competent Authority Agreement</i>); • jēdziena “kvalificējoša jurisdikcija” (angļu valodā <i>Qualifying jurisdiction</i>) pilnveidošana; • fakultatīvā kvalitatīvā testa (angļu valodā <i>Optional Qualitative Test</i>) izstrāde jurisdikcijām, kuras savas valsts izplatītājiem vēlas piemērot papildu kritērijus Pīlāra I B summas piemērošanai; • kontrolētā darījuma cenas noteikšanas automatiskais rīks, kas palīdzēs valstīm korekti piemērot Pīlāra I B summas kritērijus un noteikt atbilstošo darījuma cenu (tiks publicēts OECD mājaslapā). <p>2024. gada jūlijā no OECD 6.darba grupas sekretariāta tika saņemts lūgums visām dalībvalstīm līdz 2024. gada 30. septembrim aizpildīt anketu, sniedzot informāciju, vai valstis plāno piemērot Pīlāra I B summu. Pēc anketas aizpildīšanas un datu apkopošanas OECD publicē sarakstu ar valstīm, kas piemēros Pīlāra I B summu. Plānots, ka valstis būs tiesīgas piemērot Pīlāra I B summas kritērijus, sākot no 2025. gada 1. janvāra.</p>

⁴ <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/sttr/sttr-ml-signatories-and-parties.pdf>

	<p>OECD 6. darba grupa turpināja darbu arī pie OECD Modeļa konvencijas ienākuma un kapitāla aplikšanai ar nodokļiem (angļu valodā <i>Model Tax Convention on Income and on Capital</i>) 9. panta komentāru redakcijas izmaiņām. Šobrīd vienprātība vēl nav panākta, 2024. gada 22. jūlijā tika saņemti valstu komentāri par iespējamām izmaiņām 9. panta komentāros. 2024. gada 24. septembrī ir plānota OECD 6. darba grupas sanāksme, lai turpinātu diskusijas.</p>
<p>OECD 10 darba grupa par informācijas apmaiņu un nodokļu izpildi (<i>WP 10 on Exchange of Information and Tax Compliance</i>)</p>	<p>Pārskata periodā notikušas piecas sanāksmes, kuru galvenais mērķis bijis saistīts ar nepieciešamo pavadošo dokumentu izstrādi (piemēram, interpretācijas vadlīnijas, XML shēma) jaunās informācijas apmaiņas sistēmas starp nodokļu administrācijām par kripto-aktīviem darbības nodrošināšanai.</p>
<p>Agresīvo nodokļu plānošanas darba grupa (<i>Working party No.11 on Aggressive Tax Planning</i>)</p>	<p>Notiek aktīvs darbs WP11 sanāksmēs pie tehnisko noteikumu precizēšanas, kā arī diskusijas par 2. pīlāra noteikumu ieviešanas pasākumiem.</p> <p>Pabeigts darbs pie 2. pīlāra paraugnoteikumiem (<i>OECD Model rules</i>), to komentāriem un administratīvajām vadlīnijām. Notiek diskusijas par nepieciešamību vienkāršot noteikumu piemērošanu (piemēram, atliktā nodokļa saistību atgūšanas kārtība). Vienlaikus notiek diskusijas arī ar uzņēmējiem, lai rastu risinājums dažādiem tehniskiem un praktiskiem jautājumiem, kā arī par svarīgāko no jautājumiem – virsnodokļa aprēķināšanas un piemērošanas. Otrs svarīgs virziens ir darbs pie vienotas informācijas atskaites, tās satura, informācijas apmaiņas un nodokļu administrāciju sadarbības. Tiek turpināts darbs pie atbilstības novērtēšanas (<i>peer review</i>) procesa, kas ļautu tām valstīm, kas noteikumus ieviesīs, pārliecināties, ka noteikumi nacionālajos tiesību aktos tiek pārņemti vienādi. Papildus tam tiek strādāts arī pie atbilstošas metodikas izstrādes noteikumu izvērtēšanai pārejas periodā. Attiecībā uz 2. pīlāru jau 50 valstis ir veikušas pasākumus tā ieviešanai.</p> <p>2024. gada 21. jūnijā stājās spēkā "Lielu uzņēmumu grupu globāla minimālā nodokļa līmeņa nodrošināšanas likums" ar kuru tiek daļēji pārņemta Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīva (ES) 2022/2523 par globāla minimāla nodokļa līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā, kas pēc būtības atbilst 2. pīlāram. Latvija, izmantojot Direktīvas 50. pantā dotās iespējas, ir izvēlējusies atlikt Direktīvas noteikumu piemērošanu uz sešiem gadiem.</p> <p>Nodrošināta dalība Foruma Ļaunprātīgas nodokļu prakses novēršanas jautājumos (FHTP) 2024. gada maija sanāksmēs.</p>

	Pārskata periodā Latvija piedalījās ziņojuma sagatavošanā par rekomendāciju izpildi attiecībā uz OECD Globālā foruma par caurskatāmību un informācijas apmaiņu nodokļu mērķiem, kas tika apstiprināti 2023. gada oktobrī. Jāatzīmē, ka šobrīd gandrīz visas 2015. gada rekomendācijas ir ieviestas un informācijas standarti ir sasniegti.
Patēriņa nodokļu darba grupa (<i>Working party Nr.9 on Consumption Taxes</i>)	Pārskata periodā ir notikušas divas Patēriņa nodokļu darba grupas sanāksmes. Sanāksmēs tika turpinātas diskusijas par PVN krāpšanas apkarošanu digitālajā tirdzniecībā un starptautisko administratīvo sadarbību šādas krāpšanas apkarošanai. Īpaša uzmanība tika pievērsta tādiem jautājumiem kā PVN piemērošana kryptoaktīvu tirdzniecībai, maksājumu procesiem digitālajā tirdzniecībā un attiecīgo maksājumu datu pieejamība. Tāpat tika turpināts darbs pie darījumu digitālās ziņošanas sistēmu apzināšanas un to lomu krāpšanas apkarošanā.
Nodokļu politikas analīzes un nodokļu statistikas darba grupas (<i>Working party No.2 on Tax Policy Analysis and Tax Statistics</i>):	Nodrošināta dalība OECD Nodokļu politikas analīzes un nodokļu statistikas darba grupā (WP 2) rīkotajā 2022. gada 7. – 9. novembra un 2024. gada 13. - 17. maija sanāksmēs, kurās tika aplūkoti jautājumi saistībā ar jaunākajām aktualitātēm un pētījumiem nodokļu jomā.
Nodokļu un vides ekspertu kopējās darba grupas (<i>Joint Meetings of Tax and Environment Experts</i>):	Nodrošināta dalība 2023. gada 10. novembra un 2024. gada 17. maija OECD rīkotajā sanāksmē “Nodokļu un vides ekspertu apvienotās sanāksmes”, kurā tika apskatīti jautājumi saistībā ar uzņēmumu ienākuma nodokļiem un klimata pārmaiņām, oglekļa cenām un likmēm, kā arī dažādi citi ar vides nodokļiem saistīti jautājumi.
Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupa (<i>Working Group on Bribery in International</i>	2023. gada 10.-13. oktobra sanāksmē tika izskatīta Latvijas trešās fāzes ziņojuma rekomendāciju izpilde. OECD WGB finansējuma trūkuma dēļ šobrīd neveic rekomendāciju pārskatīšanu pēc papildu ziņojumu izskatīšanas, bet OECD WGB atzinīgi novērtēja Latvijas paveikto darbu pie rekomendāciju izpildes. OECD WGB atzinīgi vērtēja, ka divu gadu pārskata periodā Latvija ir pieņēmusi grozījumus likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” saistībā ar nodoma regulējumu, kā arī grozījumus Komerclikumā saistībā ar uzņēmumu iekšējām izmeklēšanām. OECD WGB arī uzteica kompetento iestāžu darbību kukuļošanas starptautiskajos biznesa darījumos un naudas atmazgāšanas lietu izmeklēšanā.

<p><i>Business Transactions - WGB)</i></p>	<p>Pārskata periodā FM pārstāvis ir piedalījies 4 darba grupas sanāksmēs, t.sk., 2023. gada oktobra sanāksmē, kurā Latvija ziņoja par III fāzes novērtējuma ziņojuma rekomendāciju izpildes progresu. Tika atzīts, ka rekomendācija (11a), kas ir FM kompetencē, ir izskatāma par izpildītu, jo ir veiktas nepieciešamās tiesiskā regulējuma izmaiņas, tomēr turpmāk vēl tiks vērtēta tā praktiskā piemērošana.</p> <p>Pārskata periodā Latvija piedalījies divu valstu novērtējumos kā galvenais eksperts (<i>lead examiner</i>) – Kostarikas papildu ziņojuma sniegšanā par rekomendāciju izpildes progresu un Slovēnijas papildu ziņojuma sniegšanā par rekomendāciju izpildes progresu.</p> <p>Ņemot vērā, ka vairākas valstis (Maurīcija, Rumānija, Ukraina, Horvātija) ir apstiprinātas kā valstis, kam ir tiesības piedalīties OECD WGB sanāksmēs (<i>participants</i>) un ir sākušas pievienošanās procesu, lai kļūtu par pilntiesīgām WGB dalībvalstīm (<i>member states</i>), OECD rīko WGB dalībvalstu atbalsta grupas, kas palīdz šīm valstīm sagatavoties pievienošanās procesam. Latvijas eksperti no TM, KNAB, FM un VID 2023. gada septembrī piedalījās Ukrainas atbalsta darba grupā par kukuļu neapliekamību ar nodokļiem (<i>non-tax deductibility</i>).</p>
<p>Investīciju komiteja (<i>Investment Committee</i>)</p>	<p>OECD Investīciju komiteja turpināja 2021. gadā uzsāktās diskusijas par investīciju līgumu nākotni divos savstarpēji saistītos virzienos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izaicinājumi investīciju aizsardzības līgumiem nākotnē, īpaši pievēršoties jautājumam par klimata pārmaiņu politikas ietekmi uz šiem tiesību instrumentiem (turpmāk – <i>Track 1</i>). - Esošo ‘vecās paaudzes’ investīciju līgumu pielāgošana jaunajām investīciju līgumu tendencēm, pievēršoties galvenajām normām, kas nosaka investīciju un investora aizsardzības apjomu (turpmāk – <i>Track 2</i>). <p>2024. gada februārī <i>Track 1</i> ietvaros tika publicēts gala ziņojums OECD veiktajai aptaujai “Investīciju līgumi un klimata pārmaiņas”. Viens no aptaujas mērķiem ir rosināt valstu investīciju ekspertus uzlūkot investīciju līgumu normas arī no klimata mērķu aspekta.</p> <p>Pārskata periodā <i>Track 2</i> ietvaros OECD eksperti veica izspēti par Godīgas un vienlīdzīgas/taisnīgas attieksmes (<i>Fair and Equitable Treatment</i>) klauzulas formulējumiem jaunākajos investīcijas aizsardzības līgumos. Tika apspriesta iespēja, ka šī klauzula “vecās paaudzes” investīciju līgumos tiek precizēta un saskaņota ar jaunākiem un precīzākiem formulējumiem, līgumslēdzēju pusēm pieņemot kopīgus interpretatīvus paziņojumus.</p>

<p>Izglītības politikas komiteja (<i>Education Policy Committee (EPC)</i>)</p>	<p>Pārskata periodā tika turpināts darbs prioritārajos virzienos sadarbībai ar OECD EDPC, kas ir noteikti Ministru kabineta 2016. gada 18. augusta sēdē izskatītajā informatīvajā ziņojumā “Par sarunu noslēgšanu par Latvijas pievienošanu Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (OECD)” (prot. Nr.14, 4.§):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) visu pakāpju izglītības vides kvalitātes paaugstināšana; 2) vērtībizglītībā balstītu indivīda profesionālo un sociālo prasmju attīstība dzīvei un konkurētspējai darba vidē; 3) izglītības kvalitātes monitoringa attīstība Latvijā, aptverot šādas tematiskās jomas: <ul style="list-style-type: none"> – dalība OECD starptautiskajos izglītības pētījumos, attīstot starptautiski salīdzināmos rādītājus, kā arī veicinot cilvēkresursu prasmju attīstību strādāt ar starptautiskajiem pētījumiem; – nacionālā līmeņa izglītības kvalitātes uzraudzības indikatoru noteikšana, analizējot t.sk. citu OECD dalībvalstu pieredzi; – resursu pārvaldības efektivitātes uzlabošana nacionālajā, reģionālajā un vietējā līmenī, attīstot izglītības iestāžu institucionālo izcilību. <p>Pārskata periodā notika divas kārtējās EDPC sesijas – 2023. gada 14.-15. novembrī un 2024. gada 11.-12. aprīlī. To darba kārtībā bija 2023.-2024. gada Darba un budžeta programmas īstenošana un jaunās 2025. – 2026. gada programmas plānošana, ziņojumi tematiskajās sadaļās: Dalībvalstu nacionālās prioritātes, izglītība un klimats, izglītības politikas dialogs, dzimumu līdztiesība un STEM, mūžizglītība un prasmes, tai skaitā gatavošanās Prasmju samitam, izglītības digitalizācija un Mākslīgais intelekts izglītībā, tai skaitā diskusija par jaunas OECD Padomes Rekomendācijas par Mākslīgo intelektu izglītībā izstrāde. Notika arī viedokļu apmaiņa par horizontālo sadarbību starp EDPC 1.līmeņa formātiem PISA, TALIS, CERI un PIAAC. Tāpat notika slēgtā diskusija par EDPC ārējām attiecībām.</p> <p>Nozīmīgākie izskatītie jautājumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izglītība un klimats – Tika prezentēts Vides direktorāta projekts par klimatu un ekonomisko noturību un EDPC pārraudzītie projekti par izglītību ilgtspējīgai attīstībai. Latvija izteica viedokli par zaļo pāreju un VET, akcentējot to kā vienu no Latvijas izglītības politikas prioritātēm un labo piemēru ilgtspējīgas VET institucionālās pārvaldības īstenošanā. - Prasmju politika – Tika apspriests aktuālais Prasmju centra darbībā un sniegta informācija par OECD Prasmju samitu “Nākotnes prasmes: tilts uz jaunām iespējām”, kas notika 2024. gada 21.-22. februārī Briselē (Beļģija). Latvija akcentēja veiksmīgo sadarbību ar OECD prasmju politikas
---	--

	<p>veidošanā vairāku gadu garumā un gatavību dalīties ar labās prakses piemēriem, tostarp iniciatīvu <i>Individual Learning Accounts</i> pieaugušo izglītības jomā.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mākslīgais intelekts izglītībā – tika apspriests EDPC priekšlikums uzsākt darbu pie jaunas OECD Rekomendācijas par Mākslīgo intelektu izglītībā, kas balstītos CERI projekta “Viedie dati un tehnoloģijas izglītībā” iestrādēs. Dalībvalstis bija vienoti rezervētas attiecībā uz jauna juridiska instrumenta nepieciešamību un rosināja koncentrēties uz OECD analītiku un praktiskām vadlīnijām. Arī Latvija akcentēja OECD unikālo vērtību – dati, analīze un pierādījumi, un rosināja izvērtēt efektīvāko veidu, kā to darīt pieejamu Dalībvalstīm. Tika vērsta uzmanība uz citu starptautisko organizāciju darbu šajā jomā, tostarp Eiropas Padomes potenciālo Rekomendāciju vai Konvenciju par Mākslīgo intelektu izglītībā. <p>Horizontālā sadarbība - Tika apspriestas EDPC 1.līmeņa formāti PISA, TALIS, CERI un PIAAC aktualitātes un iespējas uzlabot savstarpējo koordināciju un darba caurskatāmību. Tika apspriests t.s. PISA Laimes rādītājs (<i>Happy Life Index</i>), ko kā interaktīvu PISA datu instrumentu bija plānots publiskot tiešsaistē 2024. gada 5. decembrī– Dalībvalstu iebildumu dēļ projekts ir atlikts. Latvija pievienojās viedoklim par caurskatāmību un nepieciešamību nodrošināt Dalībvalstu tiesības (<i>ownership</i>) attiecībā uz EDPC produktiem.</p> <p>Ārējās attiecības - Slēgtajā daļā piedalījās OECD Ārējo attiecību direktors <i>Andreas Schaal</i>, kurš uzsvēra, ka OECD nav un nevar būt universāla organizācija, tās ārējo attiecību stratēģija ir instruments, caur kuru tiek īstenota mērķtiecīga organizācijas paplašināšanās, ieviešot OECD standartus un labo praksi. Latvija kā viens no panelistiem informēja par sadarbību ar Eirāzijas valstīm izglītībā.</p> <p>Abu sesiju darbs rezultējies ar 2025.–2026. gada EDPC Darba un budžeta programmas pieņemšanu. Ievēlēts jauns EDPC priekšsēdētājs – bijušais Portugāles izglītības ministrs, pašreiz Eiropas Iekļaujošas izglītības un īpašo vajadzību aģentūras direktors <i>João Costa</i>.</p>
<p>Konkurences komiteja (<i>Competition Committee</i>)</p>	<p>Darba grupu aktualitātes:</p> <p>2023. gada decembra OECD Konkurences nedēļas un Konkurences Globālā foruma tēmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sports un konkurence; - Inovācijas konkurences tiesībās; - Moderna un mūsdienīga konkurences iestāde (pieejamie rīki un resursi cīņā ar digitalizācijas izaicinājumiem); - Konkurences lietu uzsākšana, neizmantojot Iecietības programmu, bet gan alternatīvas metodes;

	<ul style="list-style-type: none"> - Secīgas apvienošanās un industriju koncentrācija. <p>2024. gada OECD Konkurences dienas tēmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konkurence un inovācijas; - Konkurence un algoritmi digitālajos tirgos; - Konkurences uzraudzības izaicinājumi digitālajos tirgos; - Karteļu apkarošana publiskajos iepirkumos u.c. <p>2024. gada jūnija OECD Konkurences nedēļas tēmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konkurences un regulācijas mijiedarbība; - Konkurence un privātums. - Latvijas iesaiste, gatavojot kontribūcijas un iesaistoties rekomendāciju izstrādē, OECD Konkurences komitejas un darba grupu darbā un citi jautājumi. <p>Sniegtas un klātienē prezentētas kontribūcijas OECD Konkurences komitejas darba grupas 2023. gada decembra un jūnija sesijās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • par pieredzi pārkāpuma lietu uzsākšanā, neizmantojot Iecietības programmu, kas sniedz iespēju uzņēmumiem atzīties pārkāpumā un saņemt atbrīvojumu no naudas soda, bet gan izmantojot alternatīvas metodes; • par iestādes organizāciju, pieejamiem rīkiem un resursiem cīņā ar digitalizācijas izaicinājumiem; • par uzņēmumu secīgām apvienošanās un industriju koncentrācijām; • par iestādes Gada pārskatu 2023. gadā un 2024. gada prioritātēm; • par Latvijas pieredzi reglamentēto profesiju uzraudzībā. <p>Sagatavotie pārskati, dokumenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkurences padomes 2023. gada pārskats atbilstoši OECD prasībām; • statistikas apkopojums ar būtiskākajiem Konkurences padomes rezultatīvajiem rādītājiem 2023. gadā; • sniegta atgriezeniskā saite par 2023. gadā izmantotajiem OECD sagatavotajiem informatīvajiem materiāliem (<i>Output use</i>). <p>Citas OECD īstenotas aktivitātes, kurām Konkurences padome seko līdzī un iesaistās pēc nepieciešamības:</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurences komitejā pabeigta OECD Rekomendāciju par konkurences neitralitāti⁵ skaidrojošā dokumenta (<i>toolkit</i>) projekta izstrāde. To plānots publicēt 2024. gada 26. septembrī. • 2024. gada decembra OECD Konkurences komitejas sesijā tiek plānots sniegt prezentāciju par Konkurences padomes veikto pētījumu rezultātiem mazumtirdzniecības nozarē, t.sk. par cenu transmisijām un inflācijas ietekmi.
Korporatīvās pārvaldības komiteja (<i>Corporate Governance Committee (CRC)</i>)	2023. gada otrajā pusē tika apstiprināta G20/OECD Korporatīvās pārvaldības principu jaunā redakcija. Principi kalpo kā labas korporatīvās pārvaldības prakses paraugs un tiek izmantoti par pamatu Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksam. Ņemot vērā veiktās izmaiņas Principos, 2024. gadā ir uzsākts darbs pie Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksa aktualizēšanas.
Valsts kapitālsabiedrību un privatizācijas darba grupa	2023. gada 23.–25. oktobrī VK piedalījās Valsts kapitālsabiedrību un privatizācijas darba grupas Vadības biroja un darba grupas sanāksmēs. Sanāksmēs galvenā uzmanība pievērsta OECD vadlīnijām valsts kapitālsabiedrību pārvaldībai. OECD sekretariāts prezentēja priekšlikumu ziņojumam par OECD pretkorupcijas un integritātes vadlīniju īstenošanu. Sanāksmē tika diskutēts par tādu terminu kā “ilgtspēja”, “vienādi spēles noteikumi” un “valsts uzņēmums” definīcijām. 2024. gada 12.-13. martā VK piedalījās Valsts kapitālsabiedrību un privatizācijas darba grupas sanāksmē. Tika prezentēts OECD Valsts uzņēmumu pārvaldības apkopojuma 2024. gada izdevuma projekts. Sekretariāts informēja, ka tiek gatavots ilgtspējīgas valsts īpašumtiesību labākās prakses ziņojums.
Mazo un vidējo uzņēmumu uzņēmējdarbības komiteja (<i>Committee on SMEs and Entrepreneurship (CSMEE)</i>)	2023. gada 27.–28. jūnijā notika MVU un uzņēmējdarbības komitejas ministru līmeņa sanāksme, kurā tika diskutēts par izaicinājumiem, ar ko sastopas MVU, strādājot krīzes apstākļos un meklēti risinājumi, kā stiprināt MVU izaugsmi nākamo krīžu laikā, piedalījās EM parlamentārais sekretārs. Sanāksmē tika diskutēts par MVU un uzņēmēju noturības stiprināšanu pret nākotnes krīzēm un satricinājumiem, iekļaujošu MVU un uzņēmējdarbības politiku, to kvalifikācijas paaugstināšanu un pārkvalificēšanu, kā sekmēt MVU un uzņēmēju ieguldījumu zaļajā un digitālajā transformācijā, kā radīt jaunas iespējas to attīstībai, kā vairo MVU līdzdalību “zaļajā” pārejā un kā palīdzēt MVU un uzņēmējiem orientēties mainīgajā globālajā tirdzniecības un investīciju vidē.

⁵ Recommendation on Competitive Neutrality, [\[OECD/LEGAL/0462\]](#).

	<p>Diskusijās tika secināts, ka valdībai jāturpina nodrošināt dažādus finansēšanas instrumentus MVU atbalstam, jo tas ir tautsaimniecību dzinējspēks un labklājības stūrakmens. Dalībvalstis vienojās par kopējiem rīcības virzieniem, kuros uzņēmējdarbības politikas veidotājiem ir potenciāls attīstīt MVU darbību un sekmēt to pieeju finansējumam.</p>
<p>Mazo un vidējo uzņēmumu un uzņēmējdarbības komitejas darbinieku darba grupa</p>	<p>OECD MVU un uzņēmējdarbības komitejas darbinieku darba grupas ietvaros EM turpināja darbu pie OECD rekomendācijām par atbalsta iespējām MV - papildus finansējuma ārvalstu investoru piesaistei, kā arī digitalizācijas attīstībai, lai veicinātu jaunuzņēmumu attīstību un starptautisku sadarbību.</p>
<p>Nodarbinātības, darba un sociālo lietu komiteja (<i>Employment, Labour and Social Affairs Committee – ELSAC</i>)</p>	<p>Labklājības ministrija aktīvi sadarbojas ar OECD gan piedaloties regulārajās ELSAC komitejas, gan ELS direktorāta pārraudzībā esošo darba grupu sanāksmēs (Nodarbinātības darba grupa, Migrācijas darba grupa, Sociālās politikas darba grupa). ELSAC komitejas darba kārtībā, t.sk. 2025.-2026. gada Darba un budžeta programmā, arvien lielāku uzmanību pievērsta jautājumiem, kas saistīti ar zaļās transformācijas un digitālās transformācijas un īpaši mākslīgā intelekta ietekmi uz darba tirgu un sociālo politiku. ELSAC darba kārtībā ir arī jautājumi, kas saistīti ar atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem un atbalstu Ukrainai. 2025. gada februārī plānota OECD Sociālo lietu ministru sanāksme “<i>New Frontiers for Social Policy: Investing in the Future</i>”. Ministru sanāksmes centrā būs aktuālie sociālās politikas un labklājības jomas izaicinājumi, t.sk. sabiedrības novecošanās, kā arī digitalizācija un automatizācija, darba tirgus un sabiedrības pārmaiņas. Īpaša uzmanība šoreiz būs pievērsta tam kā veidot klimata pārmaiņu radītajām sekām atbilstošu sociālo politiku.</p>
<p>Publiskās pārvaldības komiteja (<i>Public Governance Committee</i>)</p>	<p>Publiskās pārvaldības komitejas ietvaros kā prioritātes tiek izcelta divas tēmas - sabiedrības uzticēšanās un demokrātijas stiprināšana. Tās ir pēdējo gadu būtiskākās šīs komitejas horizontālās tēmas. Pārskata periodā komiteja izstrādāja jaunu Padomes <u>rekomendāciju par uz iedzīvotāju vēršiem valsts administratīvajiem pakalpojumiem</u> (<i>Recommendation on people-centred public administrative services</i>). Sagaidāms, ka Padome šo rekomendāciju apstiprinās 2024. gada otrajā pusē un tā sniegs ieteikumus publisko pakalpojumu pilnveidei un tādu jaunu pakalpojumu izveidei, kas iedzīvotājiem ir ērti lietošanā. 2023. gada 17. – 19. oktobrī norisinājās <u>OECD Publiskās pārvaldības komitejas 68. sēdē</u>. Sēdes priekšvakarā notika konference, kur uzmanības centrā bija <i>civic tech</i> jeb datu, tehnoloģiju un digitālās vides izmantošana valdības un iedzīvotāju saziņā, atklātības, līdzdalības un pakalpojumu pieejamības</p>

	<p>veicināšanā (interneta vietnes, platformas, lietotnes). Pašā sēdē OECD informēja par progresu, ieviešot 2021. gadā aizsākto Demokrātijas stiprināšanas iniciatīvu (<i>Reinforcing Democracy Initiative</i>). 2023. gadā OECD strādā pie ziņojuma par šīs iniciatīvas rezultātiem (<i>Reinforcing Democracy Monitoring Report</i>). Tajā būs dati, pierādījumi un labā prakse par tēmām: dezinformācija, līdzdalība, pārstāvniecība un atklātība publiskajā sfērā, dzimumu līdztiesība, zaļais kurss, tostarp zaļais publiskais sektors, digitalizācijas loma demokrātijā, globālie izaicinājumi. 68. sēdē īpaša uzmanība tika pievērsta mākslīgā intelekta vadībai un izmantošanai publiskajā sektorā tādos sektors kā lauksaimniecība, tieslietas (piemēram, tiesu lēmumu pārveide vienkāršā valodā) vai iedzīvotāju ērtākai pieejai pakalpojumiem. Līdztekus 68. komitejas sēdei tika nodrošināta dalība OECD Uzticēšanās pētījuma 2023. gadā konsultatīvās grupas sanāksmē un Publiskās pārvaldības komitejas Jauniešu draugu PLUS (<i>Friends of Youth PLUS</i>) sanāksmē.</p> <p>2024. gada 24. – 25. aprīlī norisinājās OECD Publiskās pārvaldības komitejas 69.sēdē. Uzmanības centrā bija valsts pārvaldes modernizācijas plāni OECD dalībvalstīs. Valsts kancelejas direktora vietniece valsts pārvaldes attīstības jautājumos uzstājās ar prezentāciju par Valsts pārvaldes modernizācijas plānu 2023.–2027.gadam.⁶ OECD gatavo ziņojumu "<i>Toward modernising public administrations in OECD Member countries</i>", kur tiks atspoguļots Latvijas piemērs. Ziņojums gaidāms 2024.gadā.</p> <p>Tāpat nodrošināta dalība otrajā šīs komitejas un Regulatīvās pārvaldības komitejas Neformālās Ukrainas kontaktu grupas (<i>Informal Contact Group on Ukraine</i>) sanāksmē, Jauniešu draugu PLUS sanāksmē un OECD Uzticēšanās pētījuma konsultatīvās grupas sanāksmē.</p>
<p>Publiskā sektora nodarbinātības un vadības darba grupa (PEM)</p>	<p>2023. gada 18. jūlijā PEM dalījās ar īsu aprakstu par Publiskās pārvaldes tēla uzlabošanu (<i>Improving the attractiveness of the public service</i>), kā arī aicināja pārstāvjus dalīties ar ieteikumiem par citiem jautājumiem publiskās pārvaldes tēla veidošanai un turpmākai izpētei.</p> <p>2024. gada sākumā Valsts kanceleja sniedza informāciju un datus Publiskās pārvaldes līderības un spēju (<i>Public Service Leadership and Capability – PSLC</i>) aptaujai. Aptaujai bija divas galvenās tēmas – cilvēkresursu pārvaldības institūcijas un darba izpildes novērtēšana. Vienlaikus VK sniedza datus arī aptaujai par valsts pārvaldes darbiniekiem (<i>Composition of the Workforce in Central/Federal Administrations</i>).</p>

⁶ <https://www.mk.gov.lv/lv/valsts-parvaldes-modernizacijas-plans>

	<p>VK pārstāvis piedalījās PEM rīkotajā <u>Valsts pārvaldes līderu apaļā galda sanāksmē</u> (<i>Public Service Leaders Roundtable</i>), kas norisinājās Parīzē, Francijā 2023. gada 14. maijā. Sanāksmes dienas kārtībā bija iekļauti tādi jautājumi kā pārmaiņas un misija; gatavošanās nenoteiktajam; spējas un sniegums; vīzija un līderība.</p>
<p>PEM ekspertu grupa par nodarbināto analīzi (<i>Expert Group on People Analytics</i>)</p>	<p>2023. gada beigās PEM aicināja dalībvalstu pārstāvjus pievienoties jaunajai ekspertu grupai par nodarbināto analīzi (<i>People Analytics</i>). Valsts kancelejas pārstāvis piedalās šajā ekspertu grupā, kuras ietvaros tiek strādāts pie snieguma rādītāju (indikatoru) izstrādes, kurus turpmāk varētu apkopot.</p> <p>Darba grupas uzdevums ir izvērtēt un definēt 7-8 kopīgus cilvēkresursu pārvaldības darbības rādītājus (KPI), tos pilotēt. Nākotnes mērķis ir izveidot un stiprināt uz pierādījumiem balstītu cilvēkresursu pārvaldību, balstoties uz vienotiem cilvēkresursu pārvaldības darbības rādītājiem un paplašināt datu vākšanu arī uz citām dalībvalstīm. Šobrīd darba grupā ir Latvija, kā arī Austrālija, Brazīlija, Beļģija, Kanāda, Čīle, Francija, Grieķija, Īrija, Norvēģija, Portugāle, Spānija, Turcija, ASV, novērotāji no Eiropas Komisijas (DG REFORM) un Zviedrijas.</p>
<p>Publiskās pārvaldības komiteja Dzimumu līdztiesības integrētās pieejas un pārvaldības darba grupa (<i>Working Party on Gender Mainstreaming and Governance</i>) – ELS)</p>	<p>Darba grupā ir pārstāvji no VK un LM. Darba grupas prioritāte ir veicināt dzimumu līdztiesības aspektus valdības darbībā un politikas lēmumos, dalībvalstis dalās ar labās prakses piemēriem un izaicinājumiem. OECD izvirza 4 pīlārus, lai veicinātu dzimumu līdztiesības integrēšanu visā OECD: 1) dati, kas mēra dzimumu nevienlīdzību; 2) vienota un integrēta pieeja dzimumu līdztiesībā; 3) turēties pie noteiktās politikas, risinot ilgstošas un jaunas problēmas; 4) sasniedzamība.</p> <p>Darba grupas aktualitātes, par ko ir bijušas diskusijas: 1) Dzimumu līdztiesības aspekta spēcīgāka integrēšana visā OECD; 2) Taisnīga un vienlīdzīga darba samaksa starp sievietēm un vīriešiem; 3) Datu nozīme iekļaujošas politikas veidošanā visās nozarēs.</p> <p>2024. gada 10.-11. jūnijā norisinājās pirmais <u>forums par dzimumu līdztiesību globālo pārmaiņu kontekstā</u> un Latvija tajā tika pārstāvēta. Forumā uzstājās dažādu valstu pārstāvji ar dažādu pieredzi dzimumu līdztiesības jautājumos – valstis, kur šie jautājumi jau ir prioritāri un valstis, kurās sieviešu nozīme ir vēl joprojām nenozīmīga, pietiekamu tiesību un pamatvajadzību nodrošināšanai.</p> <p>Labklājības ministrijas prioritātes sadarbībā ar OECD un ELS arī turpmāk būs rīcībpolitiku pilnveide iekļaujošāka darba tirgus veidošanai un pilnvērtīgākai Latvijas iedzīvotāju cilvēkresursu potenciāla izmantošanai; ienākumu nevienlīdzības un nabadzības mazināšana; kā arī sociālo pakalpojumu pilnveide.</p>

<p>Atvērtās pārvaldības darba grupa (<i>Working Party on Open Government</i>)</p>	<p>2023. gada 12. oktobrī VK piedalījās Atvērtās pārvaldības darba grupas sanāksmē “Valdības atvērtības mērījumi - OECD Iedzīvotāju līdzdalības indekss”. Sanāksmē OECD uzsvēra, ka iedzīvotājiem svarīga ir atklātības ietekme un tās mērīšana. OECD iecerēts apkopot atklātības rādītājus trīs līmeņos: 1) resursu rādītāji (piemēram, likumi, politikas un institūcijas), 2) rezultātu rādītāji (piemēram, kādu informāciju var iegūt, cik viegli to ir atrast), 3) ietekmes rādītāji (piemēram, vai atklātība maina attiecības starp iedzīvotājiem un valdību, vai ar lielāku atklātību palielinās uzticēšanās valdībai). OECD mērķis ir mērīt, cik jēgpilna ir sabiedrības līdzdalība un atklātība, nodrošinot politiku veidotājiem datus, lai sevi salīdzinātu ar citām valstīm. 2024. gadā darbu sāka OECD Iedzīvotāju līdzdalības barometra darba grupa (<i>Citizen Participation Barometer Task Force</i>), kurā piedalās septiņas valstis, tostarp Latvija, kā arī Brazīlija, Kanāda, Čīle, Somija, Rumānija un Slovākija. Darbs norit pie aptaujas jautājumiem, un iecerēts īstenot pilotprojektus.</p>
<p>Valdības centru tīkls (<i>Centres of Government (CoGs) Network</i>)</p>	<p>2023. gada 22.–24. novembrī, Parīzē VK direktors un direktora vietniece valsts pārvaldes attīstības jautājumos piedalījās <u>OECD 42. Ikgadējā augstāko valdības centru amatpersonu tīkla sanāksmē</u>. Sanāksmē uzmanības centrā bija tādi jautājumi kā demokrātijas noturība iepretim sabiedrības polarizācijai, dažādām krīzēm un uzticēšanās kritumam, dezinformācijas apkarošana un iedzīvotāju līdzdalība politiku izstrādē. 2024. gada 22. aprīlī Parīzē norisinājās <u>OECD dalībvalstu valdības centru stratēģiskās plānošanas ekspertu neformālā sanāksme</u> (<i>OECD Informal Expert Group on Strategic Decision-making at the Centre of Government</i>). OECD prezentēja jauno rokasgrāmatu – labo prakšu apkopojumu “<i>Steering from the centre of government in times of complexity: Compendium of practices</i>”. Vienlaikus ekspertu grupas tikšanās laikā ar savu pieredzi Valdības centru darbā dalījās vairākas valstis – Lielbritānija, Slovākija, Somija u.c., kas uzsvēra Valdības centra aizvien pieaugošo lomu mūsdienu sarežģītajā pasaulē. Uzticības veidošana starp politisko un administratīvo sfēru ir kritiski svarīga, lai nodrošinātu valdības stabilitāti un efektivitāti. Valdības centrs spēj izmantot savas iekšējās zināšanas un kompetences, lai veidotu spēcīgas attiecības, tīklus un partnerības, kas ir būtiski sarežģītajā valdības darbības vidē. Valdības centrs arī uzņemas nozīmīgu lomu kā komunikators, kas ir īpaši svarīgi šodienas sadrumstalotajā un polarizētajā informācijas ekosistēmā. Efektīva, pārredzama un ietveroša komunikācija ir būtiska, lai uzturētu sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldes iestādēm un veicinātu demokrātijas noturību. Stāstniecība (<i>Storytelling</i>) un uzvedības ieskati (<i>Behavioural Insights</i>) tiek izmantoti kā mūsdienīgi rīki, lai uzlabotu Valdības centra komunikāciju un veicinātu kopīga redzējuma radīšanu ar sabiedrību. Šie</p>

	<p>paņēmienu palīdz padarīt politikas jomas saprotamākas un pieejamākas plašākam iedzīvotāju lokam, it īpaši komunicējot par sarežģītiem jautājumiem, piemēram, ilgtspējīgu attīstību un klimata pārmaiņām.</p> <p>Veidojot uzticamu un efektīvu komunikāciju, Valdības centrs var būtiski ietekmēt sabiedrības uzticību un atbalstu valdības iniciatīvām. Komunikācija ir jāveic atbildīgi, izmantojot skaidrus, pārredzamus un faktiem balstītus vēstījumus, kas var palīdzēt veidot sabiedrības uzticēšanos un atbalstu valdības politikai.</p>
Publiskā sektora inovācijas observatorija (<i>OPSI</i>)	<p>VK ir Latvijas nacionālais kontaktpunkts OECD Publiskā sektora inovācijas observatorijā (<i>OPSI</i>). Nodrošināta dalība OPSI nacionālo kontaktpunktu sanāsmē Parīzē 2024. gada 25.-26. aprīlī. Pārskata periodā aktīvākā sadarbība ar OPSI notika projekta OPSI Inovācijas ekosistēmas projekta ietvaros (skatīt iepriekš), kā arī iesaistoties OPSI veidotās darba grupās par inovācijas iepirkumu (<i>innovation procurement</i>) un inovācijas pārvaldību (<i>governance of innovation</i>).</p>
OECD risinājumu cīņai pret dezinformāciju ekspertu grupa (<i>OECD Expert Group Meeting on Governance Responses to Mis- and Disinformation</i>)	<p>2023. gada 13.–15. novembrī VK Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas departamenta ekspertes piedalījās OECD konferencē “Cīņa pret dezinformāciju - informācijas integritāte demokrātijas stiprināšanai” Parīzē, Francijā (<i>Tackling disinformation: Strengthening democracy through information integrity</i>), lai sniegtu ieskatu Latvijas labajā praksē informācijas integritātes jautājumos un iepazītos ar citu OECD dalībvalstu pieredzi šajā jomā.</p>
Publiskās komunikācijas tīkls (<i>OECD Public Communication Network</i>)	<p>VK Komunikācijas departaments 2023. gada novembrī piedalījās neformālā intervijā ar OECD par iekļaujošu un līdzdalību veicinošu digitālo komunikāciju, tai skaitā pieejamības prasību un principu ievērošanu. Tāpat VK Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas departamenta eksperte piedalījās OECD Publiskās komunikācijas tīkla 8. sanāsmē Parīzē (Francijā) 2024. gada 5.-6.jūnijā, kurā tika prezentēts Apvienotās Karalistes komunikācijas spēju izvērtējums, kas ir noderīgs, ņemot vērā, ka pēc VK pasūtījuma 2023.-2024. gadā Latvijā tiek veikts līdzīgs izvērtējums, kurā ir noderīgi arī Apvienotās Karalistes secinājumi un rekomendācijas.</p>
Valdības nākotnēšanas (<i>foresight</i>) kopiena	<p>VK un IZM amatpersonas 2023. gada 3. – 4. oktobrī piedalījās OECD Valdības nākotnēšanas (<i>foresight</i>) kopienas ikgadējā sanāsmē, kurā apspriesta nākotnēšanas nozīme un loma lēmumu pieņemšanā, kā arī nākotnēšanas process kā plašas sabiedriskas diskusijas virzītājspēks. Tāpat apspriesti arī ģeoinženierijas un mākslīgā intelekta transformējošā ietekme. Valsts kancelejas amatpersona turpina piedalīties OECD Valdības nākotnēšanas kopienas virtuālajos meistarklašu semināros.</p>

<p>Patērētāju aizsardzības politikas komiteja (Committee on Consumer Policy - CCP)</p>	<p>2024. gada 8.-9.oktobrī notiks pirmā OECD Patērētāju politikas ministru sanāksme, kuras tēma ir patērētājs digitālās un zaļās transformācijas centrā. Globālie digitālie tirgi paver patērētājiem vēl nepieredzētas iespējas. Vienlaikus pastāv negodīgas komercprakses risks, kas var nodarīt kaitējumu patērētāju veselībai un drošībai.</p> <p>Diskusijas plānotas par patērētāju politikas nākotni, uzsverot nepieciešamību padziļināt izpratni par patērētāju uzvedību un aizspriedumiem un stiprināt patērētāju politikas lēmumu pieņemšanu. Ņemot vērā patērētāju politikas un citu svarīgāko saistīto problēmu jomu saskarsmi digitālajā un zaļajā pārejā, diskusijās plānots uzsvērt pastiprinātas starpnozaru un starptautiskās sadarbības nozīmi.</p> <p>Plānotas tematiskas paneļdiskusijas par tādām tēmām kā patērētāju tiesību nodrošināšana un aizsardzība digitālajā pārveidē, kā risināt jaunus patēriņa preču drošības riskus strauji mainīgā un globālā tirgū, kā veicināt patērētāju iesaistīšanos virzībā uz neto nulli, un kā strādāt kopā, lai nodrošinātu patērētāju labklājību visā pasaulē.</p>
<p>Regulatīvās politikas komiteja (Regulatory Policy Committee – RPC)</p>	<p>Komitejas ietvaros notika darbs pie <u>Regulatīvās politikas pārskata</u> (<i>Regulatory Policy Outlook</i>) sagatavošanas. Pārskata sagatavošanas ietvaros līdz 2023. gada beigām tika sniegta informācija un skaidrojumi par nacionālajiem regulatīvās politikas rīkiem, aktuālo normatīvo regulējumu un tā īstenošanu praksē. Komiteja pašlaik turpina darbu pie datu apkopošanas un pakāpeniski iepazīstina dalībvalstis ar ziņojuma projektu, tai skaitā sniedzot ieteikumus likumdošanas procesa uzlabošanai. Paredzams, ka pārskats tiks pabeigts 2024. gada nogalē.</p> <p>Pārskata periodā notikušas divas komitejas sesijas, kurās OECD pieaicinātie eksperti un dalībvalstu pārstāvji iepazīstināja ar aktualitātēm regulatīvās politikas jomā un dalījās ar labās prakses piemēriem un problēmsituācijām. Sesiju ietvaros Latvija nereti tiek pieminēta kā piemērs straujai regulatīvās politikas attīstībai, īpaši izceļot iniciatīvas sabiedrības līdzdalības veicināšanai likumdošanas procesos. Regulatīvās politikas komitejas ietvaros kā prioritātes tiek izceltas uzticības veicināšana demokrātiskai valsts pārvaldei, uz cilvēku orientēta regulējuma ieviešana un inovāciju attīstība. Dalībvalstis tiek aicinātas meklēt labākos risinājumus, kā ar regulatīvās politikas instrumentiem sasniegt minētos mērķus.</p> <p>Valsts kanceleja piedalījās vebinārā: “Uz rezultātu vērsts regulējums: Vienkāršākas administratīvās procedūras un mazāks normatīvo aktu radītais slogs, veicinot konkurenci”, kas notika 2024. gada 27. jūnijā. Seminārā uzstājās Lietuva, kā arī Horvātija, daloties pieredzē kopējā projektā ar OECD par administratīvā sloga mazināšanu.</p>

<p>Reģionālās attīstības politikas komiteja (<i>Regional Development Policy Committee – RDPC</i>)</p>	<p>2023. gada 16. - 17. novembra sanāsmē tika izskatīti jautājumi par teritoriālās pieejas pielietojumu reģionālajā politikā un klimata jautājumos, pilsētu politiku pašreizējo stāvokli. Tāpat tika apspriesta gatavošanās ministru sanāksmei. Tika pārrunāta reģionu gatavošanās demogrāfiskajām izmaiņām. Tika apskatīti horizontāli jautājumi kā mājokļu politika un infrastruktūras iniciatīva. Tika pārrunātas komitejas darba aktualitātes, t.sk. par komitejas darba grupās izskatītajiem jautājumiem. Tika runāts par turpmākajiem pasākumiem tiesību instrumenta “Rekomendācijas par reģionālās attīstības politiku” izplatīšanā un īstenošanā.</p> <p>RDPC 2024. gada 15.-16. maija sanāsmē tika izskatīti tādi aktuāli jautājumi kā uz teritoriālo pieeju balstītas politikas nozīme valstu konkurētspējas veicināšanā, komitejas nākamās Darba un budžeta programmas sagatavošana un gatavošanās ministru sanāksmei, kas notiks 2025. gadā, AI pielietojuma uz teritoriālo pieeju balstītās politikās, labklājības uzlabošana lauku kopienās, demogrāfiskās izmaiņas un to vadīšana reģionos, pilsētās un lauku teritorijās, reģionālās attīstības stratēģiju pārskatīšana globālo izaicinājumu kontekstā, kā arī iekļaujošas, ilgtspējīgas un noturīgas infrastruktūras attīstīšana reģionos un pilsētās. 2025. gada 19.-20. maijā Varšavā, Polijā, plānota nākamā RDPC Ministru sanāksme ar vadmotīvu “Reģionālās politikas stiprināšana noturīgām vietām”.</p> <p>Zemkopības ministrijas kompetencē ir uzsāktas sarunas par iesaisti OECD Meža nozares un lauku attīstības iniciatīvas projektā, kā ietvaros tiktu vērtēta meža nozares loma ilgtspējīgā attīstībā, un kā izstrādē tiktu iesaistīts arī Latvijas eksperts.</p>
<p>Statistikas un statistikas politikas komiteja (<i>Committee on Statistics and Statistical Policy (CSSP)</i>)</p>	<p>CSP ir atbildīga par Latvijas interešu pārstāvēšanu OECD Statistikas un statistikas politikas komitejā. OECD Statistikas direktorāts ir viens no svarīgākajiem CSP starptautiskās sadarbības partneriem, un CSP, definējot tās attīstības virzienus, ņem vērā OECD darba prioritātes.</p> <p>Statistikas un statistikas politikas komitejas sanāksmes (2024. gada 17.-18. jūnijs) darba kārtībā bija diskusijas par aprēķinu, pieņemumu un modeļu izmantošanu jaunu un mainīgu sabiedrības parādību uztveršanai, kā statistikas savlaicīguma un atbilstības uzlabošanu. Tāpat OECD dalībvalstis dalījās labākajās praksēs darbā par līdzdalības veicināšanu iedzīvotāju aptaujās un diskutēja par nepieciešamību koordinēt aktivitātes starptautiskā līmenī. Darba kārtībā arī jautājumi par sezonālās izlīdzināšanas politiku, tehniskiem aspektiem un metodēm, gan sezonāli izlīdzinātu datu publicēšanas komunikācijas principiem. OECD prezentēja darbu mākslīgā intelekta izmantošanā, tādējādi sniedzot vērtīgu informāciju par AI izmantošanas ētiskiem, likumdošanas un privātuma aspektiem. OECD eksperti arī prezentēja sākotnējo datu</p>

	<p>vākšanas aspektu novērtējumu sociālo saikņu mērījumu attīstībai, lai diskutētu par nākotnes rekomendācijām sociālo saikņu mērījumu attīstībai.</p>
<p>Tirdzniecības komiteja (<i>Trade Committee (TC)</i>)</p>	<p>2023.-2024. gadā Tirdzniecības komitejas un tās darba grupas formātos turpinājās darbs četros galvenajos virzienos – tirdzniecības liberalizācija, pakalpojumu tirdzniecība, tirdzniecības un iekšzemes politika, kā arī eksporta kredīti.</p> <p>2024. gada 10.-12. aprīļa komitejas sanāksmē valstis apsprieda un vienojās par 2025.-2026. gada budžetu, tā identificējot komitejas darba prioritātes nākamajiem diviem gadiem. Darba programmā iekļautie temati ir iedalīti trīs stratēģiskos darbības virzienos: (1) tirdzniecības liberalizācija, atvieglošana un digitalizācija, (2) tirdzniecība un vienlīdzīgi konkurences apstākļi, kā arī (3) iekļaujoša un ilgtspējīga tirdzniecība. 2025.-2026. gada darba programmas un budžeta projektā ņemts vērā 2023.-2024. gadā īstenotais, Tirdzniecības komitejas ieguldījums G20, G7 un APEC formātos, kā arī aktuālais tirdzniecības diskusijās PTO, MC13 rezultāti un ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros sasniegtais.</p> <p>Tirdzniecības liberalizācijas jomā komiteja turpināja iesākto darbu, sekojot līdzi progresam sarunās par starptautisko tirdzniecību, īpašu uzmanību pievēršot digitālās tirdzniecības jautājumiem. 2024. gada 17.-18. jūnijā darba grupā prezentētajā ziņojumā tika secināts, ka īpašas grūtības dokumentu un procesu digitalizācijā rada datu apmaiņa starp robežkontroles iestādēm. Attiecīgi, šajā pārskata periodā tika analizēti veidi, kā attīstīt tirdzniecības procesu digitalizāciju balstoties uz jau esošajām iniciatīvām, kā arī nosakot izmaiņas politikas jomās, kas nepieciešamas, lai pārietu uz bezpapīra vidi. Arī globālo piegādes ķēžu noturības veicināšana turpināja ieņemt nozīmīgu lomu komitejas darbā, pētot tirdzniecības plūsmu koncentrāciju, lai identificētu piegādes un tirdzniecības ķēžu atkarības. Vienlaikus tiek meklēti risinājumi, kā padarīt tās noturīgākas, ņemot vērā nesenos satricinājumus, kas radīja lielu spiedienu uz valstu valdībām, liekot tām pievērst lielāku uzmanību rīcības plānu izveidē priekšdienām.</p> <p>Pakalpojumu tirdzniecības jomā tiek turpināts darbs pie pakalpojumu tirdzniecības ierobežotības indeksa (STRI) padziļināšanas, atzīmējot indeksa 10 gadu pastāvēšanu. Pārskatot 10 gadus paveikto, 2024. gada 24. jūnijā publicētā ziņojumā OECD secina, ka lai gan pakalpojumu tirdzniecība var būtiski veicināt tirdzniecības izaugsmi, šķēršļi pakalpojumu tirdzniecībai vēl joprojām ir ievērojami, dažās valstīs tikai pieaugot to skaitam. Neskatoties uz to, pēdējās desmitgadēs pakalpojumu tirdzniecība ir augusi straujāk nekā preču tirdzniecība, tāpēc šajā periodā komiteja ir pievērsusi lielāku uzmanību pakalpojumu nozarē</p>

	<p>strādājošajiem. Veicot pētījumu, kas aptver 27 OECD valstis, komitejas mērķis bija uzlabot izpratni par pakalpojumu tirdzniecības ietekmi uz darba ņēmējiem.</p> <p>Tirdzniecības un iekšzemes politikas darba virzienā 2023.-2024. gadā komiteja pievērsās saiknei starp darba standartiem un tirdzniecības politiku, padziļināti pētot tirdzniecības sektora ietekmi uz biedrošanās brīvību. Komiteja turpināja izskatīt jautājumus, kas saistīti ar vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem starptautiskajā tirdzniecībā, tostarp izejvielu eksporta ierobežojumu ekonomisko ietekmi. OECD Tirdzniecības komitejas analītiskais darbs un diskusijas par valstij piederošu uzņēmumu lomu starptautiskajā tirdzniecībā un konkurencē šobrīd ir īpaši aktuālas, lai mazinātu plašāku negatīvo ietekmi, ko rada valsts iejaukšanās ekonomikā. Tas ir jo īpaši uzskatāmi gadījumos, kad valsts iejaukšanās izkropļo konkurenci vietējā vai globālajā tirgū.</p>
Nelegālās tirdzniecības apkarošanas darba grupa (WP-CIT)	Pārskata periodā tika izveidota jauna nelegālās tirdzniecības apkarošanas darba grupa (WP-CIT), lai nodrošinātu valdībām efektīvus instrumentus, kas atklātu, atturētu un samazinātu visa veida preču nelikumīgu tirdzniecību. 2024. gada 4.-5. aprīlī, darba grupas pirmajā sanāksmē, noritēja ekspertu diskusija par nelegālu alkohola tirdzniecību un esošo labo praksi e-komercijā, lai apkarotu viltojumus un nelegālas preces.
Eksporta kredītu darba grupa (Working Party on Export Credits and Credit Guarantees)	OECD Eksporta kredītu darbinieku darba grupas ietvaros 2023. gadā tika panākta vēsturiska vienošanās par nepieciešamajiem grozījumiem Vienošanās par oficiāli atbalstītajiem eksporta kredītiem pārskatīšanas jeb modernizācijas, kuras mērķis ir pielāgot OECD eksporta kredītu regulējošā ietvara normu prasības situācijai starptautiskajos finanšu tirgos, lai OECD valstu eksportējošajiem uzņēmumiem varētu nodrošināt konkurētspējīgus eksporta kredītu darījumu nosacījumus. Papildus OECD Eksporta kredītu darba grupas ietvaros pārskata periodā turpinājās darbs pie OECD Rekomendācijas par kukuļošanas apkarošanu oficiālajos eksporta kredītos īstenošanas uzraudzības.
Vecāko budžeta amatpersonu komitejas (Committee of Senior Budget Officials (SBO)) Darba grupa par budžeta	2024. gada 7. - 9. februārī norisinājās 19. ikgadējā OECD sanāksme par sniegumu un rezultātiem (19th Annual Meeting of the Working Party on Performance and Results), kurā Valsts kanceleja prezentēja Latvijas redzējumu par publiskā sektora iestāžu snieguma rādītāju monitoringa sistēmas izveides nepieciešamību un sadarbību ar OECD valsts pārvaldes institūciju darbības indikatoru izstrādē, kas notiek

izpildi un rezultātiem <i>(Working Party on Performance and Results)</i>	Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta programmas ietvara projekta “Valsts pārvaldes iestāžu vērtēšana Latvijā un Lietuvā” (<i>“Evaluating public administrations in Latvia and Lithuania”</i>) ietvaros.
Veselības komiteja <i>(Health Committee (HC))</i>	Pārskata periodā VM pārstāvji piedalījušies OECD Veselības komitejas 34.sesijā 2023. gada 2.–3. novembrī un 35. sesijā 2024. gada 10.–11. jūnijā, kā arī Veselības komitejas ekspertu grupu sanāksmēs: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sabiedrības veselības ekonomikas ekspertu darba grupa (EGEPH) 2024. gada 15.–16. maijā. 2. Veselības statistikas darba grupa 2023. gada 5.–6. oktobrī. 3. Veselības aprūpes kvalitātes un iznākumu darba grupa (HCQO) 2023. gada 8.–9. novembrī un 2024. gada 13.–14. maijā. 4. Zāļu un medicīnisko ierīču darba grupa 2024. gada 16.–17. maijā. 5. Vecāko budžeta un veselības amatpersonu apvienotā tīkla sanāksme 2024. gada 6.–7. februārī. Centrālais pasākums veselības jomā pārskata periodā bija augsta līmeņa politikas forums (<i>OECD High-Level Policy Forum on People Centred Health Innovation</i>) un OECD valstu veselības ministru sanāksme (attiecīgi 2024. gada 22. un 23. janvārī). Šajos pasākumos veselības ministriju pārstāvēja parlamentārais sekretārs Artjoms Uršulskis un Eiropas lietu un starptautiskās sadarbības departamenta direktore Elīza Bērziņa. Šādas ministru sanāksmes OECD organizē reizi 6-7 gados (iepriekšējā sanāksmē 2017. gadā VM pārstāvēja ministre Anda Čakša) un tajās tiek nosprausti OECD darbības virzieni veselības jomā turpmākajam periodam, kas tiek atspoguļoti sanāksmē pieņemtajā deklarācijā.
Vecāko budžeta un veselības amatpersonu apvienotais tīkls (<i>Joint Network of Senior Budget and Health Officials</i>)	Tīkls apvieno VM, FM un Sociālās apdrošināšanas aģentūru amatpersonas. Pārskata periodā notika divas tīkla dalībnieku sanāksmes. <p>2023. gada 28. novembra Centrālās, Austrumeiropas un Dienvidaustrumeiropas valstu 4. sanāksmē apsprieda OECD valstu labu budžeta veidošanas praksi veselības jomā, tika diskutēts par iespējām un izaicinājumiem, kas saistīti ar paļaušanos uz ārējo finansējumu veselībai, ietverot jautājumus par to, cik svarīgi ir saskaņot ārējo finansējumu ar valsts budžeta procesu un prioritātēm, kā arī apspriesta veselības budžeta veidošana krīzes apstākļos.</p> <p>2024. gada 6.–7. februāra sanāksmē 12. sanāksmē tīkla dalībnieki apsprieda publisko izdevumu veselībai perspektīvu, pamatojoties uz dažādu valstu pieredzi un jaunākajiem datiem par veselības izdevumu</p>

	tendencēm, tostarp publiskiem un privātiem izdevumiem veselības finansēšanai, budžeta patēriņa novēršanu. Tāpat apspriestas veselības aprūpes nākotnes prioritātes un finansējuma pārdali no īstermiņa risinājumiem uz ilgtermiņa redzējumu.
Mākslīgā intelekta veselības jomā ekspertu grupa (<i>AI in health Expert Group</i>)	Grupā darba mērķis ir sagatavot ieteikumus mākslīgā intelekta izmantošanai veselības nozarē un 2024. gada oktobrī tiks veikta OECD dalībvalstu aptauja par nozarei aktuālajām tēmām.
Veselības aprūpes kvalitātes un iznākumu darba grupa (<i>Working Party on Health Care Quality and Outcomes (HCQO)</i>)	Darba grupa veic OECD datu apkopošanu un analīzi veselības aprūpes kvalitātes izvērtēšanai, atbalstot uz cilvēku centrētu veselības sistēmas attīstību. Latvijas prioritātes ietver veselības aprūpes kvalitātes rādītāju definēšanu, datu apkopošanu un uzlabot veselības sistēmas novērtēšanu saskaņā ar starptautiskajiem rādītāju standartiem. Pārskata periodā Latvija gatavojās 2024.–2025. gada datu ziņošanai, precizējot rādītājus un aprēķināšanas metodes. Slimību profilakses un kontroles centra pārstāvji piedalās HCQO tematiskajās ekspertu darba grupu sanāksmēs, strādājot pie vienotu rādītāju izstrādes.
Sabiedrības veselības ekonomikas ekspertu darba grupa	Izskata plašu jautājumu loku, saistībā ar esošajām aktualitātēm, tostarp par kopīgiem projektiem ar citām starptautiskajām organizācijām (Pasaules Veselības organizācija, ES institūcijas u.c.). Kā pēdējā laika aktualitātes var minēt nepietiekamas fiziskās aktivitātes ietekme uz izdevumiem veselības aprūpei, sekundārās un terciārās profilakses izmaksu efektivitātes modelēšana, antimikrobās rezistences problēmas risinājumi. Saistībā ar Covid pandēmiju tika analizētas izmaksas, kas rodas veselības aprūpes iestādēs, lai panāktu personāla drošību. Latvijai ir ļoti vērtīgi gūt informāciju par labākās prakses piemēriem, kā sasniegt kvalitatīvu rezultātu veselības aprūpē un profilaksē ar ekonomiskiem izmaksu ietaupījumiem.
Veselības statistikas darba grupa	Latvijas prioritātes, piedaloties <u>Veselības statistikas darba grupā</u> , ir piedalīties rādītāju definīciju saskaņošanā un veselības sistēmas darbības rādītāju uzlabošanā, kā arī izveidot tādu veselības informācijas sistēmu Latvijā, kas pilnībā nodrošinātu kopīgajās datu vākšanas anketās iekļauto rādītāju savākšanu Latvijā un to pilnīgu atbilstību kopīgi pieņemtajām definīcijām, nodrošinot datu starptautisko salīdzināmību, kā arī ieteikto starptautisko klasifikāciju lietošanu visās ar veselības aprūpes nodrošināšanu saistītās iestādēs. Ieguvumi Latvijai no dalības OECD Veselības statistikas darba grupā ir veselības informācijas sistēmas izveide, kas balstās uz starptautiski pieņemtiem rādītājiem un atbilst starptautiski noteiktām definīcijām un datiem, kas kodēti, izmantojot starptautiski pieņemtas un atzītas klasifikācijas,

	<p>šādi nodrošinot Latvijas datu starptautisko salīdzināmību, kas ir nepieciešams veselības aprūpes jomā strādājošajiem ekspertiem, lēmumu pieņēmējiem un veselības statistikas datu lietotājiem, lai iegūtu patiesu informāciju par situāciju Latvijā.</p>
<p>Veselības aprūpes kvalitātes un iznākumu darba grupa</p>	<p>Latvijas prioritātes ir piedalīties veselības aprūpes kvalitātes rādītāju definīciju saskaņošanā un veselības sistēmas darbības rādītāju uzlabošanā, kā arī nodrošināt kopīgajās datu vākšanas anketās iekļauto rādītāju datu apkopošanu Latvijā un to pilnīgu atbilstību kopīgi pieņemtajām definīcijām, nodrošinot datu starptautisko salīdzināmību. Jaunākie dati ļauj novērtēt vīrusa Covid-19 pandēmijas radīto slogu veselības aprūpes sistēmai OECD dalībvalstīs. Ieguvumi no dalības OECD Veselības aprūpes kvalitātes un iznākumu darba grupā ir iespēja izmantot veselības aprūpes kvalitātes rādītāju definīcijas, aprēķina metodiku un citu valstu pieredzi, veidojot veselības aprūpes sistēmas darbības novērtēšanas sistēmu, tajā skaitā veselības aprūpes kvalitātes rādītāju sistēmas izveidē, lai salīdzinātu stacionāru darbības rezultātus Latvijā. Tas ir nozīmīgi, jo balstās uz starptautiski pieņemtiem rādītājiem un noteiktām definīcijām, šādi nodrošinot Latvijas datu starptautisko salīdzināmību.</p>
<p>Zāļu un medicīnisko ierīču darba grupa</p>	<p>Darba grupas darbs pamatā vērsts uz izdevumu zāļu iegādei samazināšanu/optimizēšanu. Šai nolūkā sanāksmēs tiek uzklauti arī farmācijas industrijas pārstāvji. Viena no galvenajām šī brīža prioritātēm ir farmācijas tirgu caurskatāmība (<i>transparency</i>). OECD sākusī darbu pie programmas, kas ietver piecus atšķirīgus, bet ar tematiski saistītus virzienus, kas aptver zāļu pieejamības, cenu noteikšanas, konkurences, izdevumu un nozares darbības jautājumus. Tāpat īpaša uzmanība veltīta izdevumu par zālēm analīzei slimnīcās un citās veselības aprūpes iestādēs. Šie jautājumi ir ļoti svarīgi arī Latvijai, jo īpaši zāļu pieejamības un cenas problēma, tādēļ ir ļoti vērtīgi izmantot gan darba grupā iegūto citu valstu pieredzi, gan ekspertu pētījumu rezultātus.</p>
<p>Vides politikas komiteja (<i>Environment Policy Committee (EPOC)</i>)</p>	<p>Dalība komitejā tiek nodrošināta ekspertu līmenī. Komitejas klātienē sanāksme notika 2024. gada 29.–31. maijā. Komiteja diskutēja par īstenojot EPOC rīcības plānu par noteiktu valstu vides pārskatiem, un par turpmākajiem pasākumiem. Pārskats ietver konkrētas, valstij prioritārās jomas padziļinātu izpēti, tādējādi sašaurinot ziņojuma ietvaru un rekomendāciju skaitu. Komiteja lielu uzmanību velta OECD Vides pārskata (<i>Environmental Outlook</i>) sagatavošanai, ietverot datu analīzi un modelēšanu, labās prakses apkopošanu. Pārskatu plānots publicēt 2026. gadā.</p>

<p>Vides finanšu un investīciju darba grupa (<i>Working Group on Finance and Investment on Environment Goals</i>)</p>	<p><u>Prioritārie darbības virzieni</u> 2024. un 2025. gadā: EPOC finansiālie un budžeta jautājumi saistībā ar EPOC grupu darbību un iekļauto tematisko virzienu izpildi, starptautiskais klimata finansējums kontekstā ar 100 miljardu ASV dolāru mērķu sasniegšanu, sadarbība ar OECD DAC.</p>
<p>Klimata pārmaiņu ekspertu grupa (<i>Climate Change Expert Group</i>)</p>	<p><u>Prioritārie darbības virzieni</u> 2024. un 2025. gadā: Paredzētas turpmākas diskusijas par nākamo Nacionāli noteikto devumu (<i>nationally determined contributions</i> (NDCs)) kārtu, kā arī par jauno kvantitatīvo klimata finansējuma mērķi (<i>collective quantified goal</i> (NCQG) <i>on climate finance</i>) Parīzes nolīguma ietvaros.</p>
<p>Ķīmikāliju un biotehnoloģiju komiteja (<i>Chemicals and Biotechnology Committee</i> (CBC))</p>	<p>Dalība komitejā tiek nodrošināta ekspertu līmenī. Klātienes sanāksmes 2023. gada 5.-7. jūlijā un 2024. gada 6.-8. februārī cita starpā, tika veltītas komitejas atjaunotā mandāta priekšlikuma sagatavošanai. 2024.gada 15. maijā Padome apstiprināja komitejas mandātu četriem gadiem (2025.-2028.gadam). Komitejas 2024. gada 15. marta tiešsaistes sanāksmē tika saskaņots priekšlikums Ministru padomei – deklarācijai Globālā ķīmijas ietvara (<i>Global Framework on Chemicals</i>) atbalstam.</p> <p>Komitejas ietvaros notiek darbs izvērtējot OECD kandidātvalstu atbilstību ķīmijas pārvaldības <i>acquis</i>.</p> <p>Latvijas prioritātes Ķīmikāliju un biotehnoloģiju komitejā Zemkopības ministrijas kompetences jomās par Biotehnoloģiju regulējuma harmonizāciju un Jaunās pārtikas un barības nekaitīgumu 2024.-2025. gada plānošanas periodā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekts par jaunajām genomikas tehnoloģijām, aptaujas rezultātu deklasificēšana un publicēšana OECD mājas lapā. • vienošanās dokuments par ģenētiski modificētajiem organismiem/jauno genomikas paņēmieni produktu, kuri tuvākajā laikā varētu nonākt tirgū. <p>Zemkopības ministrijas pārstāvji piedalījās divās sanāksmēs - Biotehnoloģiju regulējuma harmonizācijas un Jaunās pārtikas un barības nekaitīguma darba grupu sanāksmēs 2024. gada aprīlī.</p> <p>Darba grupās tika skatīti aktuālie jautājumi, kuri ir saistīti ar ģenētiski modificētajiem organismiem un jauno pārtiku un barību:</p> <ul style="list-style-type: none"> • riska novērtēšana, izplatot vidē transgēnos augus; • unikālās identifikācijas sistēmas izveide ģenētiski modificētiem dzīvniekiem;

	<ul style="list-style-type: none"> • DNS rekombinanto organismu drošums; • projekts par jaunajām genomikas tehnoloģijām; • vienošanās dokuments par ĢMO/JGP produktiem, kuri tuvākajā laikā varētu nonākt tirgū; • jaunās pārtikas regulējuma harmonizācija; • pieredzes apmaiņa starp valstīm par ĢMO un jaunajām genomikas tehnoloģijām u.c. jautājumi.
<p>Lauksaimniecības komiteja (<i>Committee for Agriculture (COAG)</i>)</p>	<p><u>Latvijas prioritātes 2023.–2024. gada plānošanas periodā</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dažādu klimata pasākumu ietekmes novērtējums; • Izturētspējas (noturības) stiprināšana: noturības stiprināšana, saskaroties ar ilgtermiņa riskiem un vairākiem riskiem vienlaicīgi. • Ilgtspējīgas pārtikas sistēmas: ilgtspējīgas pārtikas ražošanas tendences un to ietekme uz nodrošinātību ar pārtiku un konkurētspēju OECD valstīs. • Tirdzniecība un vīrusa Covid-19 ietekme: ar vīrusa Covid-19 saistīto ierobežojumu ietekme uz tirdzniecības barjeru līmeni un protekcionismu starptautiskajā tirdzniecībā. <p>Regulāri skatīti jautājumi par situāciju, kuru turpina ietekmēt Krievijas karš Ukrainā, un piemērotākajiem politikas instrumentiem negatīvo seku mazināšanai.</p> <p>Pārskata periodā ZM pārstāvji piedalījušies 12 regulārajās Lauksaimniecības komitejas sesijās un tās darba grupu (lauksaimniecības politiku un tirgu darba grupas, lauksaimniecības un tirdzniecības un lauksaimniecības un vides apvienotās darba grupas) un eksperta tīklu attālinātajās sanāksmēs, kā arī vairākos semināros.</p> <p>Pārskata periodā notikušajā sanāksmēs izskatīti jautājumi par lauksaimniecības un pārtikas nozari kontekstā ar ilgtermiņa risku pārvaldību, ilgtspēju, globālo tirdzniecību, digitalizāciju un klimatu.</p>
<p>Zinātnes un tehnoloģiju politikas komiteja (<i>Committee for Scientific and Technological Policy (CSTP)</i>)</p>	<p>CSTP saskaņā ar tās mandātu ir atbildīga par sadarbības veicināšanu starp OECD dalībvalstīm un partneriem zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomā, lai sasniegtu ekonomiskās, sociālās un zinātniskās attīstības mērķus, veicinātu ilgtspējīgu attīstību, iedzīvotāju labklājību un zināšanu robežu paplašināšanu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas sasaistei ar citiem valdības politikas virzieniem, kam ir aizvien lielāka nozīme globalizēto zināšanu ekonomiku attīstībā. Latvija turpināja darbu iepriekš identificētajos prioritārajos virzienos sadarbībai ar OECD CSTP, kas ir noteikti</p>

2016. gada 18. augusta MK sēdē izskatītajā informatīvajā ziņojumā “Par sarunu noslēgšanu par Latvijas pievienošanos Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (OECD)” (prot. Nr. 14, 4.§):

- 1) zinātniski-pētnieciskās kapacitātes stiprināšana, veidojot konsolidētu pētniecības sistēmu ar spēcīgiem zinātniskajiem institūtiem un universitātēm kā zināšanu centriem ar atvērtu zinātnes infrastruktūru;
- 2) dalība starptautiskajos pētījumos zinātnes jomā, veicinot Latvijas sekmību projektu konkursos un rezultātu publicitāti;
- 3) cilvēkkapitāla attīstība zinātnē un inovācijās, mazinot cilvēkkapitāla aizplūšanu, veicinot tā iesakņošanu un vienlaikus – zinātnisko pētniecisko institūciju un zinātnieku grupu starptautisko tīklošanas un sadarbību.

Pārskata periodā galvenā uzmanība tika veltīta OECD zinātnes ministru sanāksmei ar mērķi noteikt OECD prioritātes zinātnē un tehnoloģijās turpmākajiem gadiem. Iepriekšējā CSTP Ministru līmenī notika tikai 2015. gadā Korejā, tās rezultātā tika pieņemta Tedžonas Deklarācija (*Daejeon Declaration on Science, Technology and Innovation Policies for the Global and Digital Age*), līdz ar to bija nepieciešams aktualizēt OECD dienaskārtību zinātnē un tehnoloģijās, lai atbildētu uz globālajiem izaicinājumiem – klimata un vides pārmaiņas, digitalizācija un straujā tehnoloģiju attīstība, biotehnoloģijas un ar tām saistītie cilvēktiesību un ētikas jautājumi, cilvēkresursu izaicinājumi zinātnē un pētniecībā, ģeopolitiskie saspīlējumi un globālā sacensība pētniecībā un inovācijās un ar to saistītie drošības apdraudējumi.

Pārskata periodā notika vairākas CSTP sesijas – 2023. gada 17.-18. oktobrī notika CSTP kārtējā sesija, kas bija veltīta 2024. gada zinātnes ministru sanāksmes darba kārtības sagatavošanai. Notika diskusijas vairākās tematiskajās jomās kontekstā ar gaidāmo Ministru sanākumi – nākotnes tehnoloģiju apsteidzošās pārvaldības ietvars, atbildīgas nākotnes tehnoloģiju inovācijas, stratēģiskā inteliģence tehnoloģiju pārvaldībā, transformējošas zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas, starptautiskā sadarbība zinātnē globālo izaicinājumu pārvarēšanai u.c. jautājumi. Tāpat tika uzsākta diskusija par CSTP 2025.-2026. gada Darba un budžeta programmu, kurai jāatspoguļo Ministru sanāksmes iznākumi. Sesijas ietvaros notika CSTP-NESTI-MARIAD seminārs par zinātnes datu politikām. CSTP ārkārtas sesijā 2024. gada 26.-27. februārī tika pabeigts darbs pie Ministru sanāksmes konceptuālajiem dokumentiem un Ministru deklarācijas, kā arī tika risināti organizatoriskie / loģistikas jautājumi.

2024. gada 23.-24. aprīlī notika Ministru līmeņa CSTP sanāksme (skat. informāciju iepriekš). Pēc ministru sanāksmes 25.aprīlī notika kārtējā sesija, kurā tika apstiprināta CSTP Darba un budžeta programma 2025.-2026. gadam saskaņā ar Dalībvalstu prioritātēm. Latvijas prioritātes: AI zinātnē: lielo valodu modeļu loma zinātnes un pētniecības pārvaldībā, kvantu tehnoloģiju nākotne, pētniecības un inovāciju karjeras, publiskā

	<p>finansējuma pētniecībai un inovācijām ietekmes noteikšana, konverģējošos tehnoloģiju apstādzošā pārvaldība, datu un pierādījumu izmantošana zinātnes un tehnoloģiju politikā, Atvērtās zinātnes principu ieviešana un uzraudzība un citas Latvijai aktuālas CSTP darbības jomas.</p>
<p>Zivsaimniecības komiteja (<i>Fisheries Committee</i> (<i>COFI</i>))</p>	<p><u>Latvijas prioritātes 2023.-2024. gada plānošanas periodā</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zivsaimniecības (un ar to saistīto) informācijas datu bāzes struktūras pārskatīšana un uzlabošana; • Ilgtspējīgs zvejniecības un akvakultūras produktivitātes pieaugums, nodrošinot ieņēmumu pieaugumu vienlaikus ievērojot arī zvejniecības un akvakultūras ilgtspējas; • Zivsaimniecības ieguldījums “zilajā ekonomikā” – saistība starp zvejas iespējām, piekrastes iedzīvotāju ieņēmumiem, nodarbinātību un zvejniecības politiku, kurai jānodrošina pēc iespējas lielāka labuma gūšana vietējā ekonomikā. • NNN (nelegāla, neregistrēta un neregulēta) zvejas apkarošana. <p>Tāpat pārskata periodā Zemkopības ministrijas pārstāvji piedalījās divās Zivsaimniecības komitejas sesijās 2023. gada novembrī un 2024. gada maijā.</p> <p>Svarīgākās aktualitātes komitejas darbā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OECD Rekomendāciju izstrāde par NNN zvejas izskaušanu. Tas būs pirmais juridiskais instruments (<i>legal instrument</i>) Zivsaimniecības komitejas ietvaros; • Pieņemts lēmums par OECD zivsaimniecības datu vākšanu nevis katru gadu, bet reizi divos gados; • Prezentēti jaunākie nozares dati, notiek diskusijas par sniedzamo datu aptauju, precizitāti un noformēšanu; • “Zilās ekonomikas” attīstība, akvakultūras lomas nostiprināšana
<p>OECD Starptautiskā finanšu izglītības tīkla Tehniskā komiteja (<i>OECD INFE Technical Committee</i>)</p>	<p>Turpinās darbs saskaņā ar OECD rekomendācijām par finanšu pratību. Prioritārie darbības virzieni 2025/2026. gadā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dati un pierādījumi. • Monitoringa īstenošana, izvērtēšana un vadlīniju sagatavošana. • Politikas analīze globālo izaicinājumu un tendenču izpētei. • Sadarbības un pieredzes apmaiņa, komunikācija. <p>Šo prioritāšu atbalstam plānots izveidot jaunas darba grupas par šādām tēmām:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Standartiem, īstenošanu un novērtēšanu. • Mērījumu, izvērtēšanu un ietekmes noteikšanu. • Finanšu pratību un ilgspējīgu finansēšanu. • Globālā “Finanšu pratības nedēļa 2024”.
--	---

OECD programma	Aktualitātes un prioritātes
Ilgtspējīga Lauksaimniecība un pārtikas sistēmas pētniecības sadarbības programma (<i>Sustainable Agriculture and Food Systems (CRP)</i>)	Pieteikumi programmas konkursā finansējumam (stipendijas pētniekiem un līdzfinansējums starptautiskiem pasākumiem - konferencēm, semināriem, kongresiem) 2025. gadā jāiesniedz līdz 2024. gada 10. septembrim. Informācija par konkursu izsūtīta pētniecības un zinātnes institūcijām. Zemkopības ministrijas pārstāvis piedalījās programmas vadības padomes sanāksmē 2023. gada novembrī un 2024. gada jūnijā.
Izglītības sistēmu indikatoru programma (<i>Indicators of Education Systems (INES)</i>), un tās tīkli NESLI un LSO	<p>Programmas ietvaros galvenā aktivitāte pārskata periodā bijusi izglītības rādītāju gadagrāmatas “Īsumā par izglītību”⁷ (<i>Education at a Glance</i>) (turpmāk – EAG) sagatavošana un publicēšana. EAG sniedz informāciju par OECD dalībvalstu izglītības iznākumu, rezultātu, līdzdalības un ieguldījumu rādītājiem. EAG 2023 starptautiski prezentēja 2023. gada septembrī, tā caurviju gada temats bija profesionālās izglītības rādītāji. Starp 38 OECD valstīm Latvija uzrāda labus rādītājus profesionālās izglītības jomā. 2023. gada septembra starptautiskā profesionālās izglītības forumā “Prasmju planēta. Jauns skatījums uz tīklošanās potenciālu”⁸ (<i>The Planet of Skills. Renewed Perspective on Networking Potential</i>) norisinājās EAG 2023 Latvijas datu prezentācija ar OECD Izglītības un prasmju direktorāta analītiķa Erika Šarbonjē (<i>Éric Charbonnier</i>) piedalīšanos. Savukārt EAG 2024. gada caurviju temats būs taisnīgums izglītībā, gadagrāmatas publicēšana plānota 2024. gada septembrī.</p> <p>Projekta sanāksmē par izglītības statistikas rādītājiem (2024. gada martā) tika uzsvērts, ka izglītības indikatoriem ir jābūt palīgam izglītības politikas veidošanā OECD dalībvalstīs un jāatspoguļo esošās izglītības politikas rezultāti. Izglītības rādītāji, kas aprēķināti pēc vienotas</p>

⁷ https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2023_e13bef63-en.html

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=HnWwWVY10U4>

	<p>metodoloģijas, ir ļoti nozīmīgi, lai varētu salīdzināt izglītības sistēmas starp dažādām valstīm un redzēt nepilnības un jomas uzlabojumiem. Nākotnē būtu svarīgi veidot jaunus izglītības indikatorus no jauniem statistikas datiem, kas varētu iegūt vēl padziļinātāku informāciju par izglītības kvalitāti.</p> <p>2024. gada februārī IZM un CSP noslēdza sadarbības līgumu par datu nodrošināšanu Izglītības sistēmu indikatoru programmā OECD INES Eiropas Sociālā fonda Plus projekta Nr. 4.2.2.5/1/23/I/001 "Dalība starptautiskos izglītības pētījumos izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstībai un nodrošināšanai" ietvaros". Pārskata periodā CSP sagatavoja un iesniedza UNESCO/OECD/Eurostat (UOE) veidlapu datus, kas nepieciešami izglītības datu gadagrāmatas EAG 2024 sagatavošanai, tāpat arī Darba spēka apsekojuma datus par iedzīvotāju iegūtās izglītības pakāpi un pāreju no mācībām uz darba tirgu. Ministrija sagatavoja un iesniedza informāciju INES anketām par skolēnu un vecāku līdzdalību skolu pārvaldes un pašpārvaldes institūcijās, par skolotāju un skolu direktoru darba samaksu un laiku, ko skolotāji velta mācīšanai.</p>
<p>Nodokļu administrēšanas Forums (<i>Forum on Tax Administration (FTA)</i>)</p>	<p>VID Nodokļu maksātāju uzvedības analīzes un prognozēšanas pārvaldes galvenā nodokļu inspektore Irina Gržibovska piedalās OECD Nodokļu administrācijas foruma izveidotajā interešu grupā "Inovātīvā informācijas izmantošana" (<i>OECD FTA Innovative Use of Information Community of Interest</i>). Interešu grupas par inovatīvu informācijas izmantošanu mērķis ir regulāri informēt nodokļu administrāciju pārstāvjus no Nodokļu administrācijas foruma pārstāvētajām dalībvalstīm, lai dalītos ar labāko praksi un izpētītu kopīgās interešu jomas un problēmas, kā arī veicinātu neformālu savstarpēju atbalstu nodokļu maksātāju inovatīvās informācijas izmantošanas jomā. Grupas ietvaros 2024. gada maija sanāsmē I. Gržibovska sniedza prezentāciju "Trešo pušu informācijas izmantošana nedeklarēšanas risku konstatēšanai būvniecības un taksometru nozarē - Latvijas pieeja". Prezentācijas laikā interešu grupas dalībniekiem tika sniegta informācija par Latvijas praksi par tīmekļvietņu un mobilo lietotņu pakalpojuma sniedzēju datu par pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru un vieglo automobili un Vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzes būvlaukumu darba laika uzskaites datu izmantošanu nodokļu nenomaksas risku konstatēšanai. Tika prezentēti analītiskie pārskati, kuros ir iespējams apvienot nodokļu administrācijas iekšējo informāciju no saņemtajām nodokļu deklarācijām un pārskatiem (darba devēju ziņojumiem, PVN deklarācijām) ar mobilo aplikāciju datiem, kā rezultātā ir iespējams veikt padziļinātu analīzi gan vienas fiziskās personas</p>

	<p>– darba ņēmēja nostrādāto stundu līmenī konkrētajā mēnesī, gan salīdzinot uzņēmuma deklarēto apgrozījumu. Tas savukārt sniedz plašas iespējas nodokļu administrācijai savlaicīgi ieraudzīt iespējamo nodokļu izvairīšanās situāciju, pie tam dodot iespēju arī noteikt potenciālos nodokļu zaudējumus. Prezentācija izraisīja lielu interesi, un no interešu grupas dalībniekiem ir saņemti atzinības vārdi, jo citu valstu pārstāvji guva iedvesmu izmantot jaunus informācijas avotus, iegūt datus no mobilajām aplikācijām reālajā laikā, ko var izmantot nodokļu administrēšanas procesā.</p>
<p>Starptautiskā mācību vides pētījuma programma (<i>Programme for the Teaching and Learning International Survey (TALIS)</i>)</p>	<p>Mācību vides pētījuma aktivitāšu ietvarā Latvijas Universitāte kā OECD TALIS 2024. gada cikla Nacionālais projekta vadītājs Latvijā 2023.gadā īstenoja OECD TALIS 2024. gada cikla izmēģinājuma pētījuma datu vākšanu un apkopoja pētījuma datus no 30 skolām, aptverot 485 skolotājus. 2023. gada septembrī Latvijas Universitāte piedalījās regulārajā sanāksmē, kurā vērtēta izmēģinājuma pētījumu norise 52 valstīs un pētījuma instrumentu pilnveides iespējas. No 2024. gada 15. februāra līdz 30. martam Latvijas Universitāte veica OECD TALIS 2024. gada cikla pamatpētījumu, kura izlase aptvēra 216 skolas un 4 200 skolotājus. Šajā pētījuma ciklā tika padziļināti izziņāta skolotāju profesionālā pilnveide un labbūtība, kā arī ilgtspējas jautājumi un to apguve skolās. Noslēdzoties pētījumam, tika identificēts sākotnējais dalības rezultāts, t.i. 4 099 skolotāji jeb 97,6% no izlases un 214 skolu direktori jeb 99,1% no izlases. 2023. gada jūlijā notika TALIS valdes 13. sanāksme, kurā IZM Politikas attīstības un iniciatīvu departamenta vadošā vecākā eksperte – projektu vadītāja Dace Kalsone prezentēja Latvijas priekšlikumus par ciešāku sadarbību pētījuma pirmo datu un secinājumu ziņojuma vienota parauga izveidē, kas ļautu dalībvalstīm efektīvāk rezultātu izplatīšanu, kā arī rosināja diskusiju par pieejas procedūru mikrodatiem, kas atbilstoši atvērtās zinātnes pieejai, atvieglotu datu padziļinātu izpēti.</p>
<p>Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programma (<i>Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC)</i>)</p>	<p>Pārskata periodā turpinājās 2018. gadā uzsāktā OECD Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījuma (turpmāk - PIAAC) īstenošana Latvijā. Pētījums tiks publicēts 2024. gada 10. decembrī. Vienlaikus, ievērojot OECD PIAAC valdes viedokli, OECD kopā ar datu publicēšanu publicēs arī starptautisko PIAAC ziņojumu, savukārt OECD PIAAC tematiskie ziņojumi sekos vēlāk – 2025. un 2026. gadā. Dati, kas tiks iegūti OECD pieaugušo kompetenču pētījuma ietvaros, sniegs objektīvu informāciju par cilvēkkapitālu, tā prasmju līmeni, prasmju izmantošanu, iegūto izglītību un to, vai izglītība, prasmes profesijā palīdz nodrošināt pietiekamu sociāli-ekonomisko līmeni. 2024.gada aprīlī IZM organizēja darba semināru, kurā</p>

	<p>dažādu valsts iestāžu pārstāvji un pētnieki sprieda par OECD PIAAC gada nogalē sagaidāmo datu izmantošanu datos un analizē balstītai cilvēkkapitāla attīstības politikas plānošanai un OECD PIAAC datu sekundāro izpēti.</p>
<p>Kodi un shēmas/ sēklas (<i>Codes and Schemes/ Seeds</i>)</p>	<p><u>Labības sēklu shēma un Stiebrzāļu un tauriņziežu sēklu shēma</u> Zemkopības ministrijas pārstāvji attālināti piedalījās tehniskajā OECD sēklu shēmu darba grupā 2024. gada februārī. Būtiskākās tēmas, par kurām notiek viedokļu apmaiņa, OECD sēklu shēmu sanāksmēs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiek pārskatītas sēklu shēmu prasības. Šobrīd uzmanība ir pievērsta Sorgo sēklu shēmai (<i>Sorghum seed scheme</i>) un parastās prosas jeb sējas sāres sēklu shēmām (<i>Pearl Millet Seed Scheme</i>). Sorgo sēklu shēmā precīzē nomenklatūru, savukārt parastās prosas sēklu shēmā precizēti izolācijas attālumi un šķirņu tīrības prasības. Kā arī turpinās darbs pie sugu pārskatīšanas un pārvietošanas uz atbilstošām sēklu shēmām. • Turpinās digitalizācijas projekta izstrāde. Nākotnē paredzēts pievērsties tādiem jautājumiem kā datu privātums, datu bāzu integrācija un šķirņu identifikācija. Lai finansētu projektu ilgtermiņā ir plānots izstrādāt digitalizācijas projekta finansēšanas plānu, ko prezentēs 2025. gada tehniskajā darba grupā janvārī, lai varētu apstiprināt ikgadējā darba grupā 2025. gada jūlijā. • Sēklu shēmām plāno pievienoties jaunas valstis (Burkina Faso, Paragvaja) kā arī Zimbabve plāno paplašināt savu dalību papildus kukurūzas sēklu shēmā (<i>Maize Seed Scheme</i>). Nākotnē Latvija varētu paplašināt savu dalību eļļas augu un šķiedraugu sēklu shēmā (<i>Crucifers and other oil or fibre species</i>), bet šobrīd ir nepieciešams veicināt zināšanu bāzes attīstību un palielināt sēklu sertifikācijas apjomus šajā augu sugu grupā. • Katru gadu tiem pārskatīts un aktualizēts biomolekulāro metožu saraksts, ko izmanto augu šķirņu noteikšanā. • Turpinās izstrāde vadlīnijām par hibrīdu vecāku līniju pavairošanu ārvalstīs, noteikumu pārskatīšana par OECD sertifikātu dublikātiem un uzraudzības rīku izstrāde OECD sēklu shēmās.

<p>Starptautiskais transporta forums (<i>International Transport Forum (ITF)</i>)</p>	<p>2024. gada 22.-24. maijā Leipcigā notika Starptautiskā Transporta foruma ministru Samits. Samita tēma - "Zaļāks transports: saglabāt uzmanību krīzes laikā". Dalībnieki meklēja klimata jautājumu risinājumus transporta jomā karu, dabas katastrofu un citu krīžu kontekstā. Lietuva bija samita prezidējošā valsts un Lietuvas transporta un sakaru ministrs Mariuss Skuodis atklāja samitu un vadīja Transporta ministru padomi. Samitā notika ministru apaļā galda sanāksmes par plašu tēmu loku, tostarp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukraina; • Klimata izmaiņas; • Iekļaujošs transports; • Piegādes ķēžu noturība <p>Samita ietvaros notika Ministru diskusija par globālo transportu un karu Ukrainā, slēgtā un atvērtā ministru sesija. Tāpat samitā ar balsojumu tika apstiprināta Čehijas Prezidentūra 2026.-2027. gadam.</p> <p>2025. gadā Marokā plānotā globālā satiksmes drošības konference un 2024. gada novembrī Azerbaidžānā plānotā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās Konvencijas par klimata pārmaiņām Līgumslēdzēju pušu konferences 29. sesija, plašāk zināma kā COP29.</p>
<p>Vietējās ekonomikas un nodarbinātības attīstības programma (<i>Local Economic and Employment Development (LEED)</i>)</p>	<p>VARAM pārstāvis piedalījās LEED 2023.gada 7.-8.novembra sanāksmē. Sanāksmes ietvaros tika izskatīti jautājumi par sociālo ekonomiku, par mākslīgo intelektu un vietējiem darba tirgiem, par kultūras, radošo industriju un globālo pasākumu ietekmi uz vietējo attīstību, vietējām nodarbinātības politikām, darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma salāgošanu, OECD LEED darba aktualitātēm, t.sk. publikāciju "Darbavietu radīšana un vietējā ekonomiskā attīstība 2024", kā arī Darba un budžeta programmas projektu nākamajam periodam. Sanāksmes ietvaros tiesību instrumenti netika apspriesti.</p> <p>VARAM pārstāvis piedalījās LEED 2024. gada 19.-20. marta sanāksmē. Sanāksmes ietvaros tika izskatīti vairāki ziņojumi par vietējiem darba tirgiem, t.sk. par darbaspēka ģeogrāfisko mobilitāti, kas ir būtiska arī Latvijai. Tāpat tika izskatītas OECD LEED darba aktualitātes, t.sk. aktuālie projekti un Darba un budžeta programmas projekts nākamajam periodam. Sanāksmes ietvaros tiesību instrumenti netika apspriesti.</p>

<p>Starptautiskā rīcības programma klimata jomā (<i>IPAC</i>)</p>	<p>Prioritārie darbības virzieni, kuri turpināsies 2024. un 2025. gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEG emisiju inventarizācija: trūkstošo oficiālo datu apkopošana; • “Klimata rīcību politiku novērtēšanas ietvars” (<i>CAPMF – The Climate Actions and Policies Measurement Framework</i>) notiek jaunu datu vākšana un jaunu indikatoru izveidošana, • IPAC mājas lapas un indikatoru paneļa (<i>dashborad</i>) pilnveidošana, • valstu ziņojumu izskatīšana par valstu klimata politiku (<i>country notes</i>) īstenošanu.
<p>Klimata mazināšanas pieeju iekļaujošais ietvars (<i>Inclusive Forum on Climate Mitigation Approaches</i>) <i>IFCMA</i>)</p>	<p>Prioritārie darbības virzieni, kuri turpināsies 2024. un 2025. gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IFCMA moduļa izstrāde, kas ietver IPAC SEG emisiju datu apkopošana, analīze un prognozes, kas tiek izmantoti IPAC Klimata rīcību politiku novērtēšanas ietvara (<i>CAPMF</i>) indikatoru novērtēšanā. • Pilotprojekti atsevišķās valstīs par klimata politiku pilnveidošanu, oglekļa cenošanas jautājumu iekļaušanu nacionālās politikās u.c.— izpēte un datu apkopošana.